
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Bükkzsérc Község Önkormányzata

2013.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	49
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	83
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	92
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	100
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	102
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	103
1. A HEP IT részletei.....	103
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	117
3. Megvalósítás	120
4. Elfogadás módja és dátuma	Error! Bookmark not defined.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bükkzsérc Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

A község Mezőkövesdtől 17 km-re Északra a Bükki Nemzeti Park déli határa mentén a Cseresznyés patak partjait övezve és részben a környező domboldalakra is "felkapaszkodva" mintegy 2 km hosszú völgyben helyezkedik el. Tipikus bükk aljai falu. Gyönyörű panorámával, hagyományos faluképpel, szép házakkal, borospincékkel, pincesorokkal és kristálytisza levegővel rendelkező település. "Zsáktelepülés"-nek is nevezik, mivel az ide vezető közút a község északi részénél véget ér, de egy elég jó állapotú, bár keskeny erdőgazdasági úton északi, majd nyugati irányba haladva az un. Oldalvölgyön keresztül el lehet jutni az Eger-Miskolci összekötő közúthoz, illetve a szomszédos Felsőtárkányba. Cserépfaluval egy 2,5-3 km-es közút, Noszvajjal egy kb. ugyanilyen hosszúságú kiépítetlen mezőgazdasági földút köti össze. Bogács községet egy 8 km-es közúton Cserépfalun át lehet elérni, de egy elhanyagolt közúton keresztül - ami a Termálfürdőig 5 km hosszú - közvetlen összeköttetése is van. (Ennek a szilárd alappal rendelkező útvonalnak a felújítása idegenforgalmi szempontból a jövőben még nagy jelentőséggel bírhat.)

Történeti és lakossági adatok.

A község gazdag történelmi hagyományokkal rendelkezik. Nevét első alkalommal a latin "Serch" írással, de minden bizonnyal "Zsérc"-nek értendő olvasattal 1248-ban említette IV. Béla királyi oklevele. Ekkor ez a hely - ami még nemigen volt lakott település - az egri püspökség birtoka (possessio) volt. A helynév valószínűleg szláv eredetű, ami erdőégetéssel nyert tisztásra utal. Mai nevét a "Bükk" előnév felvételével a községi elöljáróság javaslatára a belügyminiszter 1906-ban hagyta jóvá. A község címerét, amelynek fő motívuma egy termő szőlőtőke, Pécsi L. Dávid neves magyar heraldikus tervezett és 1998. évben hagyta jóvá az önkormányzat.

Lakosainak száma-miután a hely lakott településsé vált- a történelem során fokozatosan növekedett. A település lakosságszámára a törökök kiűzése után egy 1695-ben készült összeírásból következtethetünk első alkalommal. Ekkor 20 db, többségében pusztult házat jegyeztek fel, ami mintegy 100-120 lakost fogadhatott be. Az 1786. évben megtartott első hivatalos népszámláláskor 631 lakost írtak össze a településen. Ez a szám fokozatos gyarapodással az 1941-ben magtartott népszámlálás idejére 1743 főre növekedett. A község történelme során eddig ez volt a legmagasabb lakosságszám.

A II. világháború és az azt követő évek, évtizedek gyökeres változást hoztak a község lakosságszámának alakulásában. Megindult a lakosság számának csökkenése, ami napjainkban is tart. (A község lakosainak száma ma már nem éri el az 1100 főt sem. 2006 januárjában 1088 fő volt.) A folyamat azzal kezdődött, hogy a második világháborúnak a község lakosai közül 38 fő

hadi szolgálatot teljesítő katona és 4 civil lakos esett áldozatul. Érzékeny lakosságszám csökkenéshez vezetett a magyarországi régi nagybirtokrendszer 1945. évben megindult felszámolása is. Ennek kapcsán a Bükkzsérci földigénylők közül a családtagjaikkal együtt közel kétszázan vettek örök búcsút a községtől és áttelepültek az Országos Földrendező Tanács Települési Hivatala által számukra kijelölt és biztonságosabb megélhetést nyújtó dunántúli vidékekre, elsősorban Bicske térségébe, főleg Nagyegyházára.

1947. évben más környékbeli települések lakosaival együtt Bükkzsércről is sokan indultak el ideiglenes (2 éves) munkavállalási céllal Svédországba, főleg Eskilstuna és Storfors településekre, ahonnan az 1948. évi magyarországi politikai rendszerváltás, a "fordulat" után már nem tértek vissza, hanem svéd állampolgárokként ott végleg letelepedtek.

Az 1950-es években nagy lendületet vett magyarországi gazdasági-társadalmi átalakulás, az iparosítás további erős lakosság-elszívó hatást gyakorolt a községre. Sokan a biztos megélhetést nyújtó új ipari létesítmények környezetében telepedtek le. Az iskolai tanulmányaik befejeztével szakképesítést szerzett bükkzsérci fiatalok is ott alapítottak családot és ott telepedtek le, ahol a szakmájuknak megfelelő elhelyezkedési lehetőségek biztosítva voltak.

Az 1950-es évek végétől, a 60-as évek elejétől a fiatalok újabb hulláma indult a dunántúli telepeseledek nyomdokain Bicske és Tatabánya térségébe, Óbarokra, Szárligetre és más ezekhez közeli településekre, vagy vettek új irányt Észak-Magyarországon a Sajó völgyébe Putnok és Ózd térségébe, ahol akkoriban a mezőgazdaság és az ipar is biztos megélhetést nyújtott számukra. Így került akkoriban sok fiatal telepese Hét és Serényfalva községekbe illetve ezek környékére.

A községből elvándoroltak szórványokban megtalálhatók az ország valamennyi tájegységében, de számosan új otthonra találtak Európa nyugati országaiban vagy a tengeren túl, főleg Kanadában is. Jó képet adott erről a Bükkzsércről elszármazottak meghívásával és részvételével 2002 május 19-én megtartott első találkozó is, amelyre mintegy 150 településről érkeztek vendégek, a volt Bükkzsérci lakosok.

Napjainkban a lakosságszám csökkenését elsősorban nem az el-és bevándorolási különbözet, hanem a születési és elhalálozási különbözet negatív egyenlege határozza meg. Erőteljes mértékű a lakosság elöregedése. Míg az 1920-as évektől az 1950-es évekig az évenkénti születésszám átlagosan 40-50 között volt, (1921-ben 72!) a születések száma a fokozatos csökkenés miatt 2004

évben elérte az eddigi minimumát: ekkor csak 4 gyermek született. Emellett a községben az évi elhalálozások száma már évek óta 20-30 fő között mozog.

A lakosság megélhetése. A Bükk alá teleült község kevés termőföldje a történelme során sohasem biztosította az itt élő teljes lakosság megélhetését. Ezért hosszú idő óta egészen az 1950-es évek elejéig az itt élő lakosság egy része az erdőhöz kapcsolódó tevékenységgel kereste kenyerét, vagy a kevéske föld megművelésével foglalkozott. A férfiak közül tavasztól őszig sokan foglalkoztak a kis részben helyben, nagyjából pedig Felsőtárkány és Cserépfalu erdeiben égetett mészföldre irányuló fuvarozásával is. Akinek pedig helyben nem akadt munkalehetősége az kénytelen volt elszegődni mezőgazdasági idénymunkásnak, summásnak vagy cselédnek az ország más vidékeire, többnyire az Alföldre.

Napjainkban is a lakosság egy része még az erdőkhöz kapcsolódó munkával vagy mezőgazdasági termeléssel foglalkozik, de sokan csak a községen kívül a környező városokban, elsősorban Mezőkövesden és Egerben találnak munkalehetőséget. Az utóbbi időben újjáéledt a szőlőművelés és a bortermelés is, amit a lakosság többnyire jövedelem kiegészítésként folytat. A szép fekvésű település adottságaira alapozva egyre többen felismerik az idegenforgalomban rejlő kereseti lehetőségeket is.

A község infrastruktúrája hatékony lakossági támogatással a közelmúlt évtizedben, években jelentősen fejlődött. A települést bekötötték az automata kapcsolású telefonhálózatba, kiépült a vezetékes ivóvíz, a szennyvízcsatorna és a földgáz hálózat. Nagy figyelmet kapott a környezeti tisztaság megőrzése, amit a szervezett hulladék-összegyűjtés is elősegít. Ezen a területen további nagy előrelépést jelenthet az, hogy a község 42 más településsel együtt tagja lett a Tisza-tavi Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásnak és 2006. július 1-vel be kellett zárni a helybeli hulladéklerakó telepet.

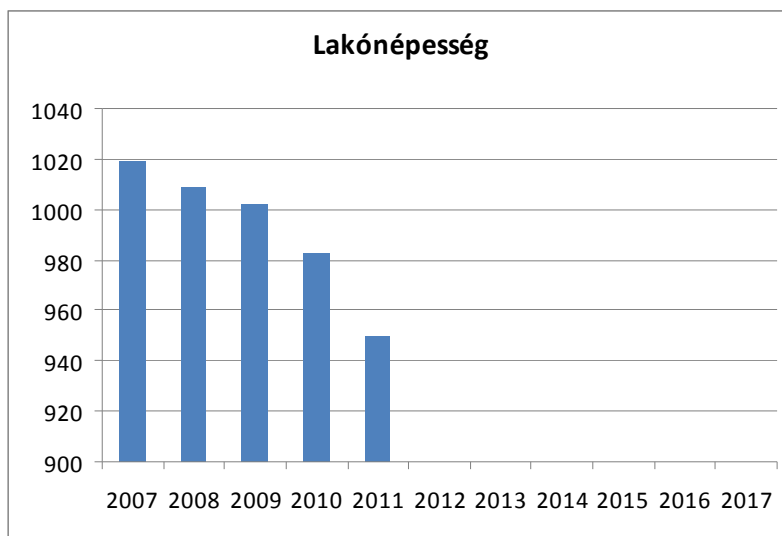
A község 14 utcájának összes hossza meghaladja a 7 km-t, amelynek több mint 90 %-a szilárd burkolatú. A napi célok között szerepel ezek folyamatos felújítása és a csapadékvíz elvezető árokrendszer korszerűsítése. A többségében korszerű lakóházainak (családi házak) száma több mint 480. A község intézményhálózata, ellátottsága megfelelő. Megoldott az orvosi ellátás: minden munkanapon van orvosi rendelés és egy fiókgyógyszertár is működik a községben. 8 tantermes korszerű iskolája van a vele egybeépített tornateremmel, ezenkívül az iskolai szervezet keretében működik az óvoda is. Sajnos az alacsony gyermeklétszám miatt a 2005/2006-os tanévtől kezdődően az általános iskolai oktatást társult formában a szomszédos Cserépfalu község önkormányzatával

közösen kell ellátni. Ennek keretében a két település alsó tagozatos tanulói Cserépfaluban, a felső tagozatos tanulók pedig a Bükkzsérci iskolában tanulnak. A tanulók napi utaztatása egy, a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás keretében biztosított korszerű iskolabusszal meg van oldva. Az óvodai foglalkoztatásra is rányomta a bélyegét a csökkenő gyermeklétszám azzal, hogy a 2005/2006-os tanévtől már csak egy csoportot tarthat fenn az önkormányzat. A községi kulturális és sporttevékenység céljait szolgálja a művelődési ház a benne működő könyvtárral, egy gyermekjátsszótér és a labdarúgópálya, amelynek vizesblokkját a közelmúltban újították fel. Az általános iskolával egybeépített tornatermet és az iskola udvarán létesített kézilabda pályát előzetes egyeztetés alapján az iskolai tanulókon kívül mások is használhatják.

**1. számú táblázat -
Lakónépesség száma az év
végén**

	Fő	Változás
2007	1019	
2008	1009	99%
2009	1002	99%
2010	983	98%
2011	950	97%
2012		0%

Forrás: TeIR

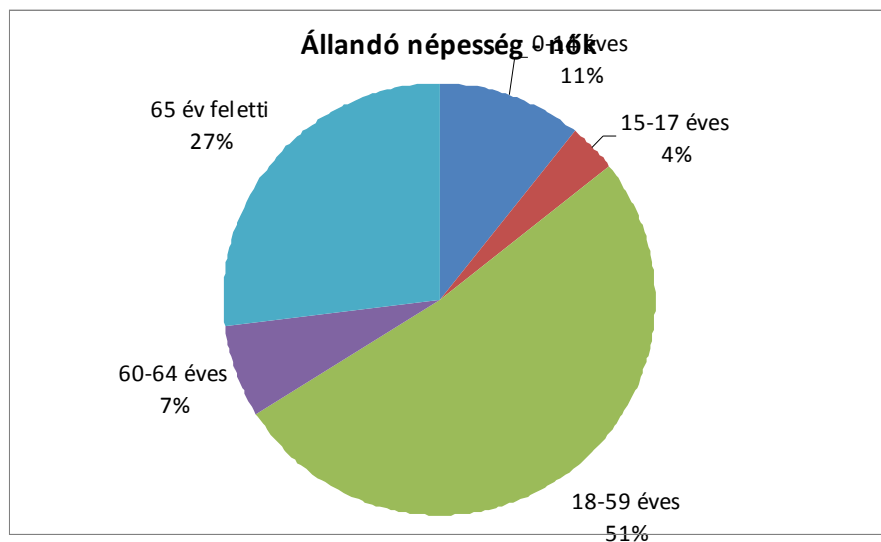
Bükkzsérc lakónépességének száma az elmúlt évek során csökkenést mutat. Korábbi adatok alapján a népesség az évek során létszámcsökkenés következett be, állandó jelleggel. 2007-ben a település lakónépessége 1019 főre csökkent. Ezt követő években a lakónépesség-

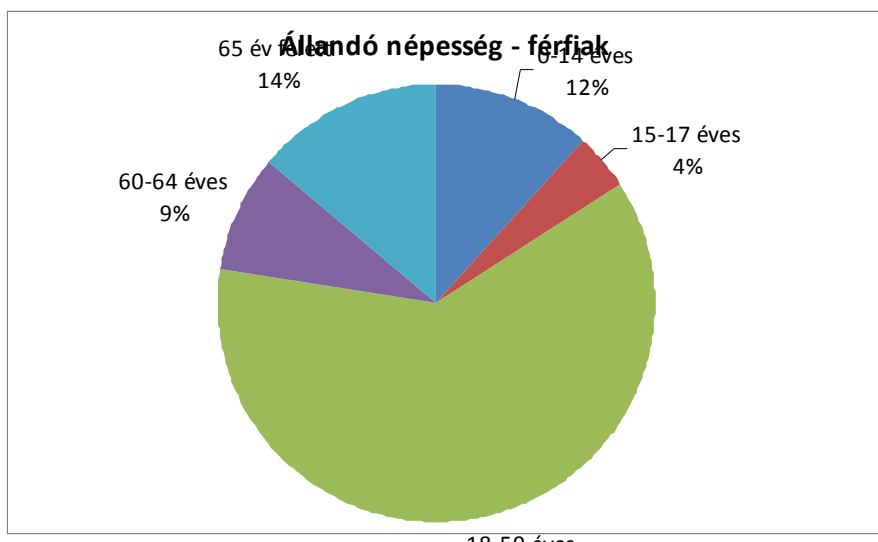
csökkenés 1-3 % közötti, amely betudható az öregedő lakosságnak valamint a fiatalok elvándorlásának. 2011-ben a település lakossága 950 fő volt.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	544	475	1019	53%	47%
0-2 évesek			14		
0-14 éves	59	56	115	51%	49%
15-17 éves	21	20	41	51%	49%
18-59 éves	283	298	581	49%	51%
60-64 éves	38	41	79	48%	52%
65 év feletti	148	67	215	69%	31%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

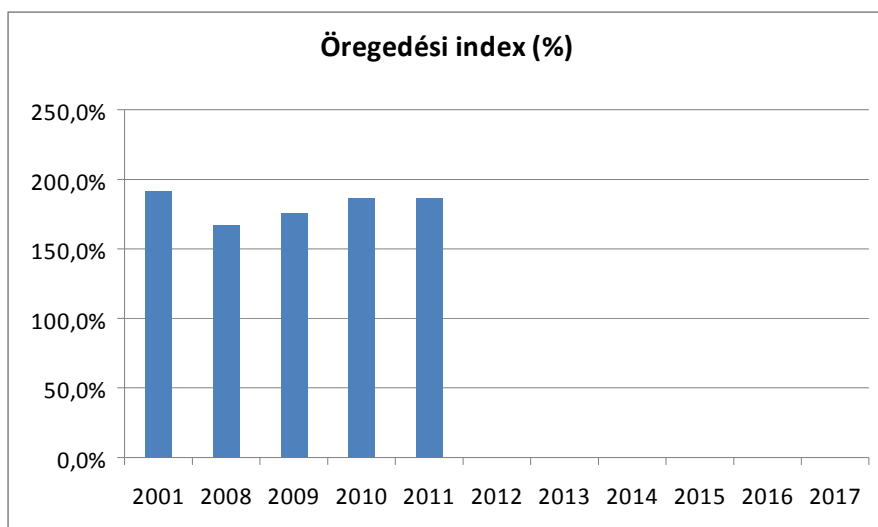

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkénel, ami országos tendencia is.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	298	155	192,3%
2008	213	127	167,7%
2009	214	122	175,4%
2010	215	115	187,0%
2011	215	115	187,0%
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

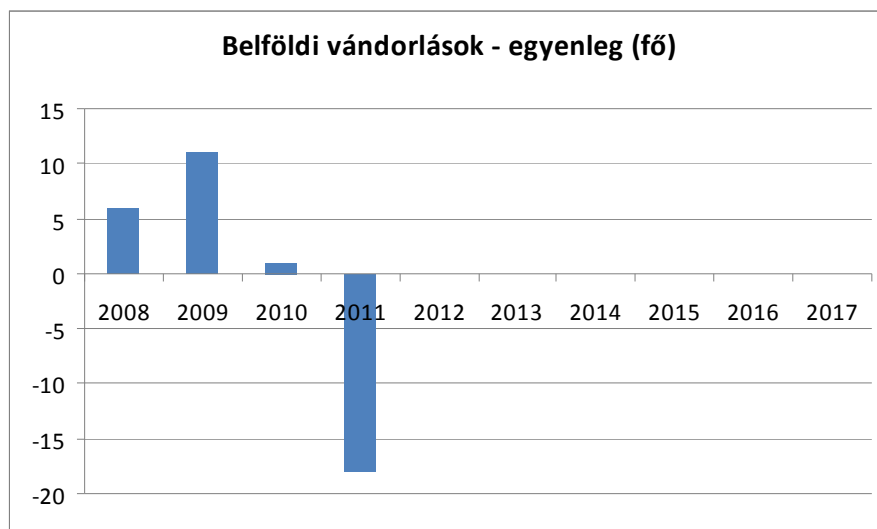

A vizsgált időszakban a 0 - 14 évesek száma csökkent a 10 év alatt, mely az élve születések számának csökkenésével magyarázható. Míg 2001-ben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 155 fő volt, az eltelt években számuk folyamatosan csökken, 2011-ben már csak 115 fő. A 60 év feletti állandó lakosok számát elemezve csökkenés figyelhető meg, értéke meghaladja a fiatalok lakosság számát. Az öregedési index folyamatosan 100% feletti értéket mutat, amely a lakosság előregedési tendenciájának erősítését jelzi. Az utóbbi évek statisztikái szerint előregedő társadalmi szerkezet alakult ki. Mivel az öregek száma meghaladja a fiatalok számát, így elmondható hogy az idősek fokozott ellátására van szükség. Ez az állapot a járás és az országrész általános ismérve.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	15	9	6
2009	17	6	11
2010	12	11	1
2011	9	27	-18
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

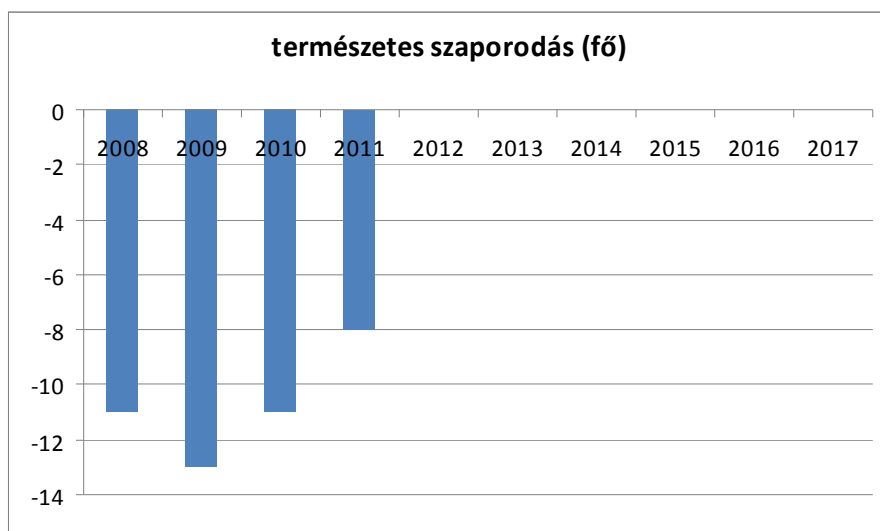

A természetes népmozgalom mellett a népességszámot a vándorlások is befolyásolják. A településen a 2008-tól 2010-ig még pozitív volt az egyenleg, vagyis az odavándorlás magasabb volt az elvándorlásnál, az azt követő években az elvándorlás megemelkedett, az odavándorlás csökkent.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	7	18	-11
2009	5	18	-13
2010	3	14	-11
2011	7	15	-8
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét vizsgálva elmondhatjuk, hogy a halálozások száma a vizsgálat minden évében magasabb volt az élve születések számánál.. A születések száma ingadozik 2010-ben volt a vizsgált időszakban a legalacsonyabb. A halálozások száma csökkenést mutat.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra - függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a

különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bükkzsérc település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 31. §- a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási,

egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,

b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,

d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Bükkzsérc Község Önkormányzatának 2013. évi költségvetési koncepciója: A koncepció szociális és egészségügyi ellátás bekezdésében - mely rendelkezik a szociális és gyermekjóléti ellátó rendszerről -, valamint az oktatás bekezdésében foglaltakkal kapcsolódik jelen esélyegyenlőségi programhoz.

Bükkzsérc Község Sportfejlesztési Koncepciója: A gyermek- és ifjúsági sport, a szabadidősport, a fogyatékkal élők sportja területén szolgálják az esélyegyenlőség megvalósítását.

Bükkzsérc Község Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója: Tartalmazza az ütemtervet a szociális szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét – segítve ezzel az önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatások egységes szempontok szerinti fejlesztését. Ezen célok mentén kapcsolódik az esélyegyenlőségi programhoz.

Gazdasági program 2011-2014. évekre: A gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezései: gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosságmegegésztés, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, beruházások beindításának támogatása, elősegítése. A kultúra, oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok számára.

Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv: Az Intézkedési Terv célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Bükkzsérc Község Önkormányzata tagja a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulásnak. A társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok együttműködésükkel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.

A Bükkzsérci Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó feladatokat látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A rendelet melléklete meghatározza az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez, illetve meghatározza azok forrását is. A jogszabály a mutatók forrásaként az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert (a továbbiakban: TeIR) jelöli meg.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A TeIR adatbázisa általában 2011. évig tartalmazza az adatokat, ez azonban az egyes területekenként eltérő lehet. Ahol volt saját információ, ott a 2012. évi adatokkal ki tudtuk egészíteni az egyes táblázatokat. A 2011. évi népszámlálás adatainak a Központi Statisztikai Hivatal részéről történő feldolgozása még nem teljes körűen történt meg, ezért ezen adatokat csak részben tudtuk felhasználni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák többsége ehhez az utóbbi csoportoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedí egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma.

Bükkzsérc községre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért azt az aktív korúak ellátásában részesülők számából, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számából tudtuk kikövetkeztetni.

*Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:

„(1)Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.....

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.”

*A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja szerint:
„hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét

ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek;”

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek:

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása a szülők bevonásával történik. A hátrányos helyzetű családok gondozásában a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevitelére válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

Tankönyvellátás: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók ingyen kapnak tankönyvet.

Oktatás: a nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

Művészetoktatás: a hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: a kötelező felvételt biztosít az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételére, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Iskolaválasztás: az általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Oktatás: minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

Útravaló ösztöndíjprogram: az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A hátrányos helyzetben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nyári étkeztetés keretében ezt az önkormányzat biztosítja.

Szembetűnő, hogy a roma lakosság körében nagyon magas a gyermekek aránya, míg ez az arány a település összlakosságán belül kevésbé mondható el. A tapasztalatok szerint a roma gyermekek identitás tudata gyenge, nagy része nem ismeri a roma kultúrát, hagyományokat.

A roma háztartások többségében több család, generáció él együtt.

A roma emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkanélküliség fő oka az alacsony iskolázottság, az ebből adódó motivációs problémák, és a társadalmi előítélet jelenléte. Tapasztalataink szerint a roma nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági szintje alacsonyabb, mint a roma férfiaké.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző

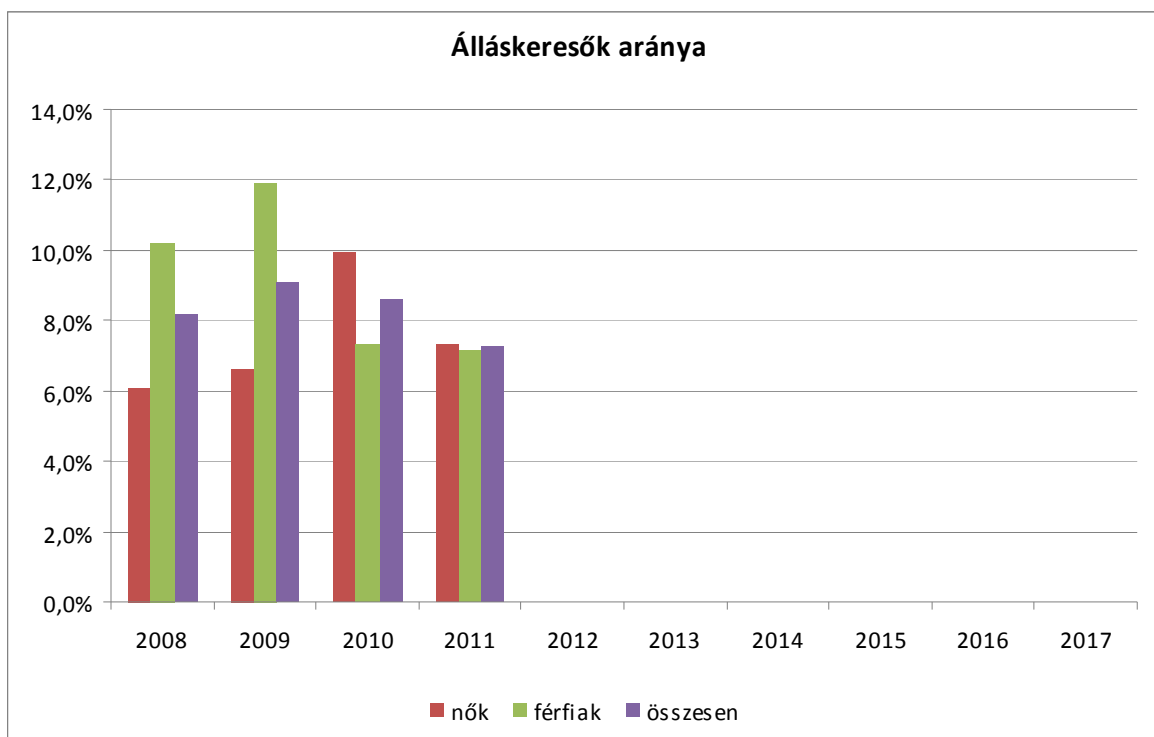
foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) **foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya**

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	361	373	734	22	6,1%	38	10,2%	60	8,2%
2009	362	311	673	24	6,6%	37	11,9%	61	9,1%
2010	362	369	731	36	9,9%	27	7,3%	63	8,6%
2011	354	362	716	26	7,3%	26	7,2%	52	7,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

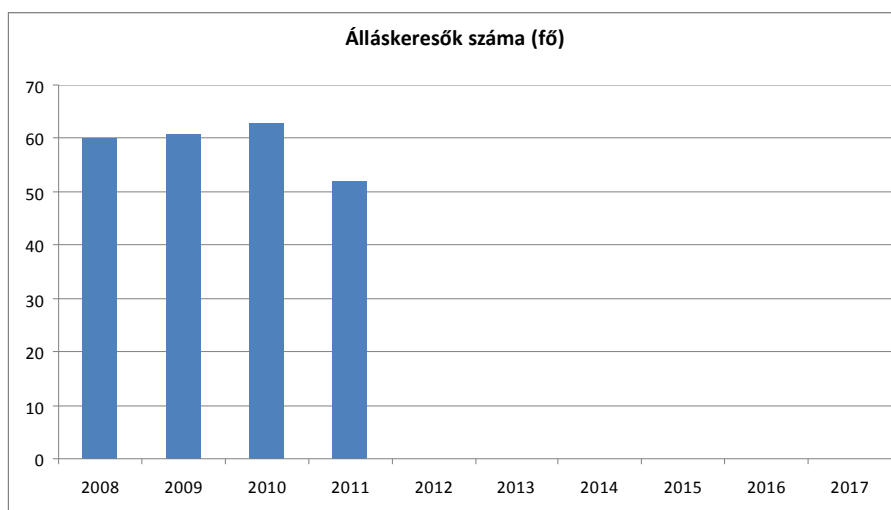

A regisztrált munkanélküliek száma szinte változó tendenciát mutatott 2008-2011 között egyaránt. . 2010-ben emelkedés figyelhető meg. Az azonban megfigyelhető, hogy az aktív korúak között 10 % alatti a munkanélküli a településen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	60	61	63	52
20 éves és fiatalabb	fő	2	1	2	1
	%	3,3%	1,6%	3,2%	1,9%
21-25 év	fő	11	11	14	5
	%	18,3%	18,0%	22,2%	9,6%
26-30 év	fő	11	6	8	6
	%	18,3%	9,8%	12,7%	11,5%
31-35 év	fő	9	14	11	5
	%	15,0%	23,0%	17,5%	9,6%
36-40 év	fő	0	5	5	11
	%	0,0%	8,2%	7,9%	21,2%
41-45 év	fő	7	8	5	6
	%	11,7%	13,1%	7,9%	11,5%
46-50 év	fő	12	8	7	5
	%	20,0%	13,1%	11,1%	9,6%
51-55 év	fő	7	4	9	9
	%	11,7%	6,6%	14,3%	17,3%
56-60 év	fő	1	3	1	4
	%	1,7%	4,9%	1,6%	7,7%
61 év felett	fő	0	1	1	0
	%	0,0%	1,6%	1,6%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település szociális és foglalkoztatási helyzete szoros összefüggésben van társadalmi mutatószámaival, hiszen ha kevés a munkahely, rosszak a foglalkoztatási feltételek a fiatalok nagyobb valószínűséggel elvándorolnak, de ugyanez befolyásolja szociális helyzetét is, hiszen

a magas és tartós munkanélküliség miatt több lesz a segélyben részesülők száma, a lakosság szegényedik.

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontására jellemző, hogy 2011-ben a legkisebb a munkanélküliek aránya az 56 év feletti korcsoportban. A legmagasabb értékeket 36-45 év közöttiek mutatják.

A munkahelyteremtés és a foglalkoztatás növelése tekintetében tehát a középkorú korosztály problémái a legsürgetőbbek.

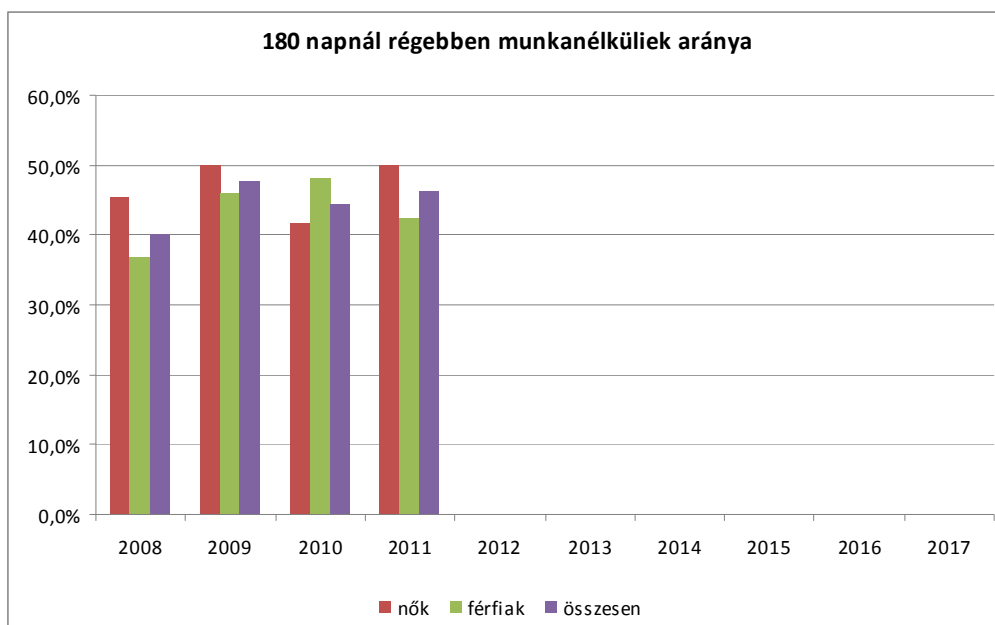
Az adatok ismeretében a munkanélküliségi ráta jól kifejezi a lakosságának hátrányait a munkaerő-piacon, mutatja az eltérő foglalkoztatási, munkavállalási esélyeket.

Különösen nehéz helyzetben vannak az ötven év feletti, a pályakezdő, az alacsony iskolai végzettségű, a megváltozott munkaképességű és a roma munkanélküliek. A munkanélküliség okozta egzisztenciális, mentális és egészségügyi problémák, pedig növekvő mértékben megjelennek a gyermekjóléti és szociális alapellátás területén is.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	22	38	60	10	14	24	45,5%	36,8%	40,0%
2009	24	37	61	12	17	29	50,0%	45,9%	47,5%
2010	36	27	63	15	13	28	41,7%	48,1%	44,4%
2011	26	26	52	13	11	24	50,0%	42,3%	46,2%
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

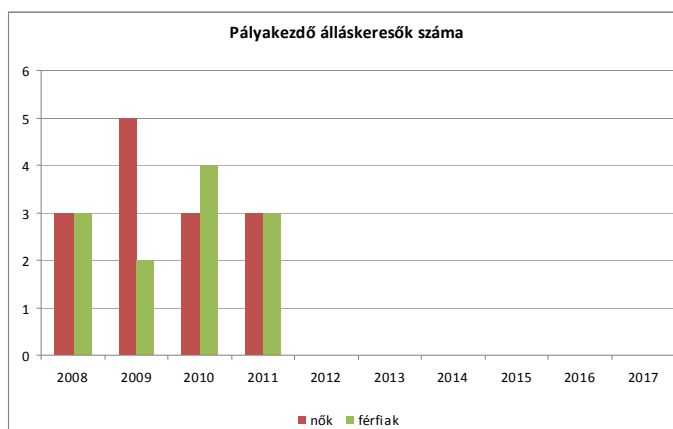

A 3.2.3. táblázat adatai szerint a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2009-től folyamatosan csökkent. . Ugyanakkor mivel az éves és a nemenkénti az érték változó, határozottan magas a település munkanélküliségi mutatója

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	65	74	139	3	4,6%	3	4,1%	6	4,3%
2009	63	81	144	5	7,9%	2	2,5%	7	4,9%
2010	62	77	139	3	4,8%	4	5,2%	7	5,0%
2011	63	78	141	3	4,8%	3	3,8%	6	4,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat adataiból egyértelműen kiderül, hogy a 18-29 éves lakosságban a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 6-7fő között állandósult., 4 és 5 % között mozog.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
							fő	%	fő	%	fő	%
2001	961	525	436	813	427	386	148	15,4%	98	18,7%	50	11,5%
2011	920	494	426	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

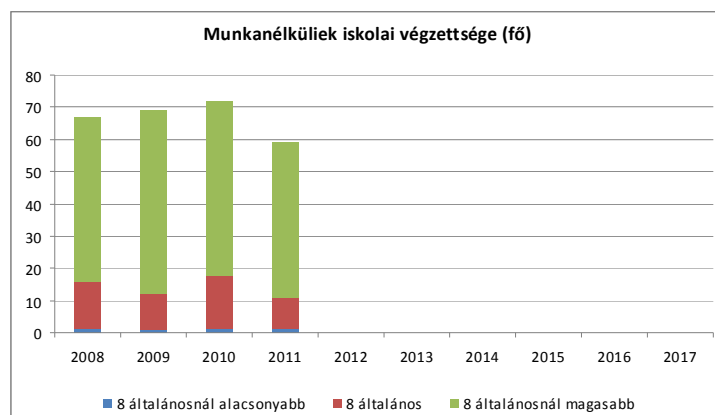
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Az alapvégzettséget vizsgálva megállapítható, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya 15% alatti. Az eredmény összefüggésben áll a település életkori sajátosságaival.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	67	1	1,5%	15	22,4%	51	76,1%
2009	69	1	1,4%	11	15,9%	57	82,6%
2010	72	1	1,4%	17	23,6%	54	75,0%
2011	59	1	1,7%	10	16,9%	48	81,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból megfigyelhető, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma 50 % feletti a nyilvántartott álláskeresőik között. A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma nem magas, még az 2 %-ot sem éri el. A 8 általánossal rendelkezők száma 15 és 25 % között mozog.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az általános iskolai felnőttoktatásba nem volt az elmúlt 4 évben bevonható személy.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az középfokú iskolában történő felnőttoktatásba nem volt az elmúlt 4 évben bevonható személy.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatottak támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

Bükkzsérc Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskereső – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső.

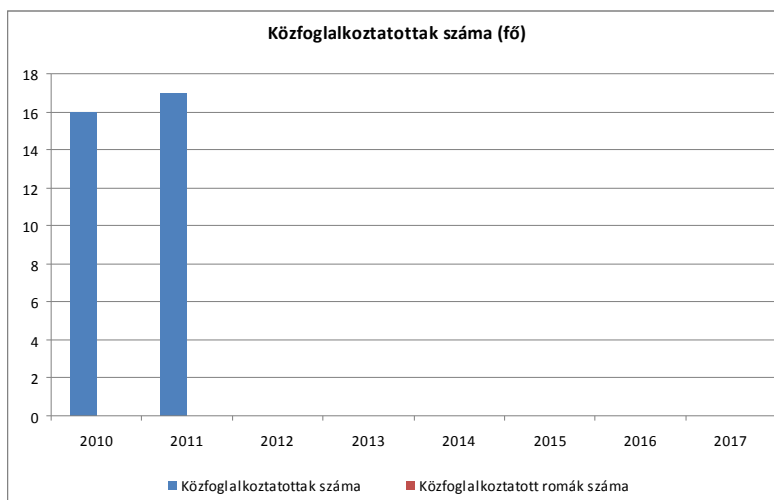
A munkaerő piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtanak támogatást:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 óras munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 óras munkaidő).

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	16	3%	0	0%
2011	17	3%	0	0%

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatásban a aktív korú lakosság 3 %-a vesz rész, azonban, hogy közülük ki roma/cigány származású erre külön kimutatás nem készült.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A munkahelyteremtésben a település elhelyezkedése hátrányt jelenthet Mezőkövesd településünkötől 17 km távolságra található. Zsáktelepülésnek is nevezik, mivel az ide vezető közút a község északi részénél véget ér. Vasúton nem megközelíthető a település, a távolsági buszok kétóránként közlekednek Mezőkövesdre. A település zárt, hegyi település lévén munkavállalás szempontjából hátrányos helyzetben van.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településünkön nincsenek.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településtől 17 km-re fekvő Mezőkövesd városában a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége a rendelkezésére álló éves tanfolyami lehetőségek szerint hirdeti meg a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő átképzéseket, tanfolyamokat, az első munkahely megszerzésére, illetve munkatapasztalat szerzés elősegítésére. A munkaerő-piaci szolgáltatásokon belül a felnőttképzéseket a Munkaügyi Kirendeltség koordinálja. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására irányul.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában,

ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető szolgáltatásokat.

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száama, stb.

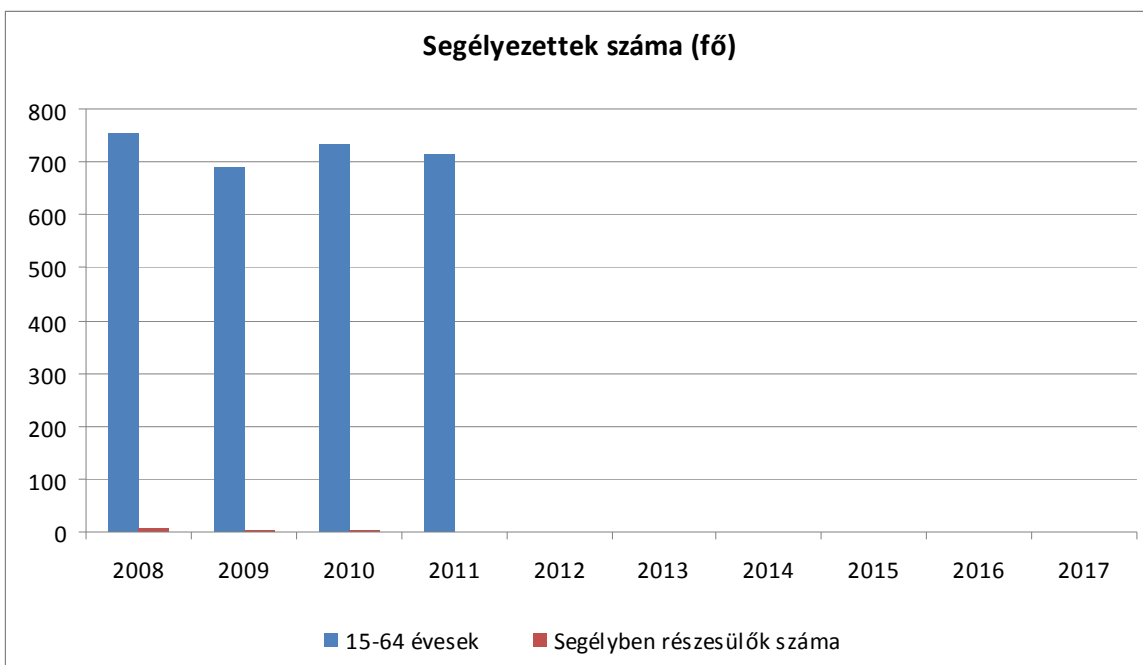
E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	753	8	1,1%
2009	690	4	0,6%
2010	731	4	0,5%
2011	716	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

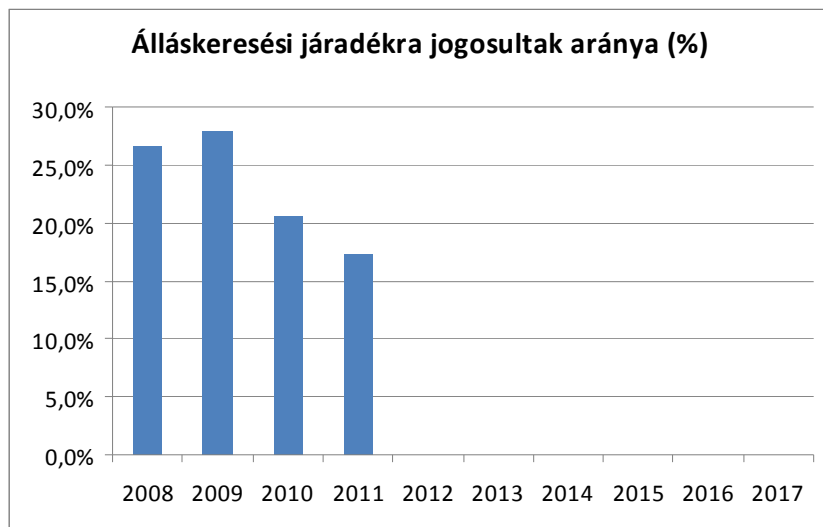

A segélyben részesülők száma a 2008-as évtől csökkenés mutat. 2011-ben már nincs segélyben részesülő. A segélyben részesülők száma a településen a 2008-as, 2009-es és 2010-es éveket tekintve 1 %, vagy az alatt van.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	60	16	26,7%
2009	61	17	27,9%
2010	63	13	20,6%
2011	52	9	17,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

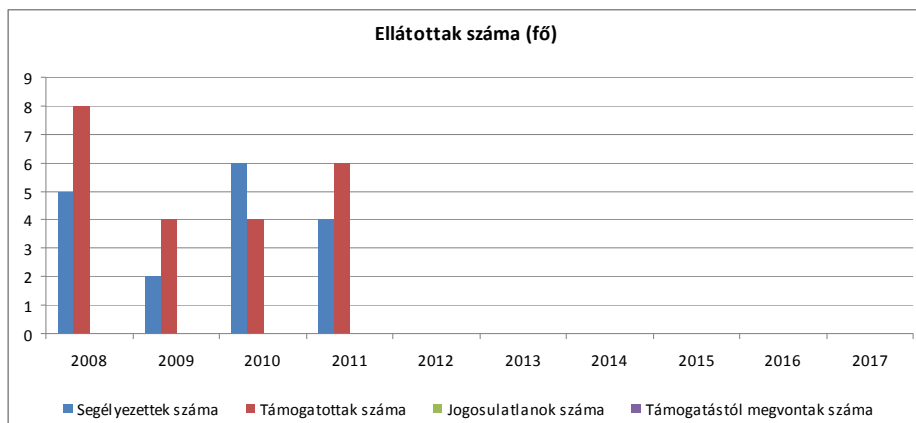

Az álláskeresési járadékra jogosultak száma 2009-ben volt a legmagasabb, 27 % feletti értéket mutatott. Ez 2011-re csökkent. A 2010-es évtől jelentős csökkenés figyelhető meg.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	5	0,69	8	13	0	0
2009	2	0,27	4	7	0	0
2010	6	0,8	4	6	0	0
2011	4	0,57	6	11	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. Bükkzsércen a segélyben részesültek száma változó. 2009-ben erős csökkenést mutatott, míg 2010-ben ez a szám a vizsgált időszakban a legmagasabb. Az álláskeresési támogatásban részesülők 2010-ig csökkent, majd ezután jelentősen emelkedett.. Helyi rendelet alapján nem kellett megvonni a támogatást egyetlen főtől sem, erre a településen nem volt példa.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével nélkül kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BPJ/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800 forintra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

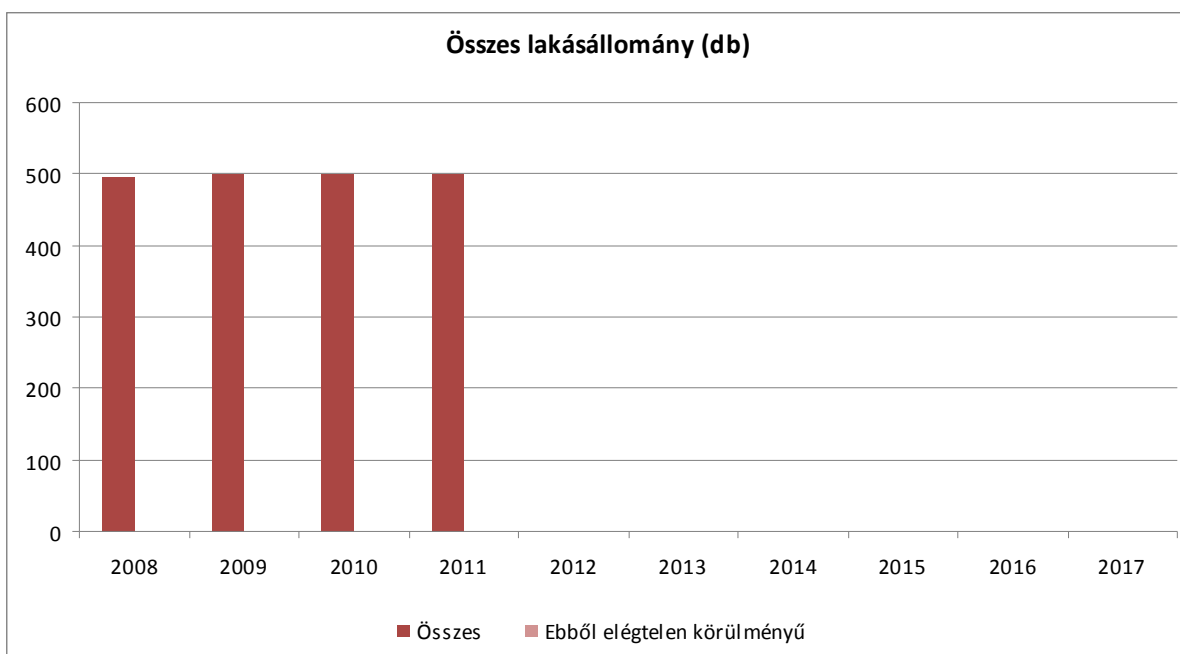
A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	495	0	0	0	0	0	0	0
2009	500	0	0	0	0	0	0	0
2010	501	0	0	0	0	0	0	0
2011	501	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Mint a mellékelt táblázatból is jól látható: Bükkzsérc település nem rendelkezik egyetlen önkormányzati tulajdonban lévő bérlakás sem. Az összes lakásállomány száma 2008-tól 2011-ig 6 lakásszámmal emelkedett.

b) **szociális lakhatás**

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadásáról Bükkzsérc Község Önkormányzat Képviselő-testületének a Bükkzsérc Község

Önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó helyi rendelete rendelkezik. E rendelet szerint Szociális helyzet alapján adható bérbe az önkormányzati lakás annak:

- akinek családjában - a vele együtt költöző családtagokat számítva - az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum kétszeresét,
- aki Bükkzsérc községben legalább három éve állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkezik.
- aki tulajdonában ingatlan nincs.

A privatizációval egy időben a közüzemi díjak is megemelkedtek, a munkanélküliség emelkedésével a lakhatási gondok felerősödtek. Ezen váratlan krízishelyzetekre fel kell készülni és a nehéz sorsú családok gondjainak megoldására komoly hangsúlyt kell fektetni.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra nem használt ingatlanok sem találhatóak a településen..

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön hajléktalan személyek, illetve elégtelen lakhatási körülményeire biztosító lakások nincsenek. A 2010. évi esőzések miatt 1 lakás lakhatatlanná vált, de önkormányzat állami segítséggel az érintett részére anyagi segítséget nyújtott, ezáltal biztosítottá váltak a megfelelő lakáskörülmények.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

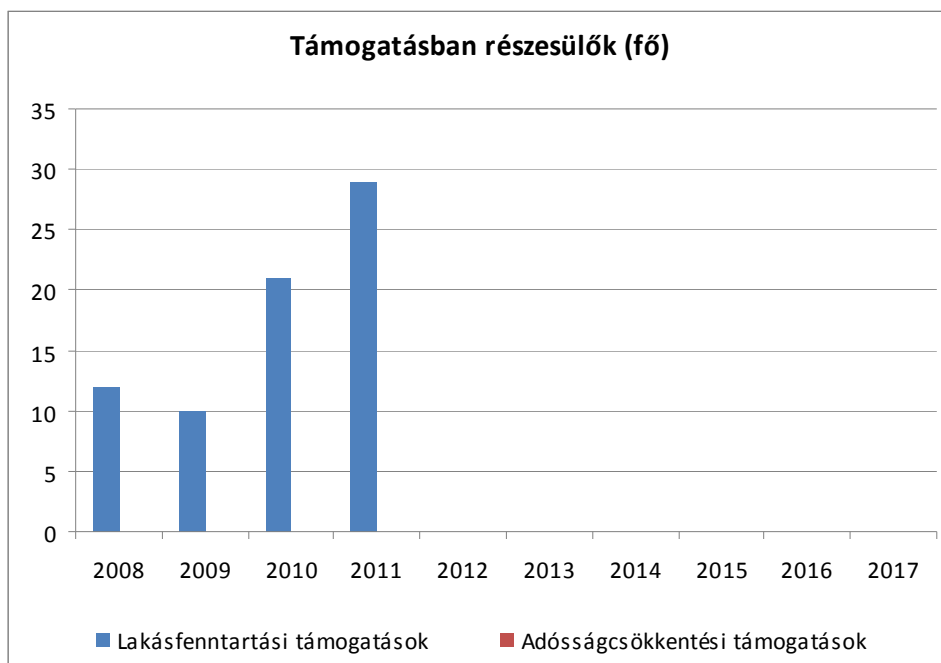
Forrás: önkormányzati adatok

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	12	0
2009	10	0
2010	21	0
2011	29	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben évről évre növekszik a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma. 2011. évben jelentős növekedés figyelhető meg, mivel a gázártámogatás megszüntetésre került. Ennek következtében megváltoztak a lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételei. A jogalkotó magasabb jövedelemhatárt állapított meg, így többen megfelelnek a jogszabályi feltételeknek.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (2012-ben 71 250 forintot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. A támogatás minimum havonta 2500 forint, felső határa nincs, összeget a szociális törvényben foglalt képlet alapján kerül kiszámításra.

Lakásfenntartási támogatás ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

Az önkormányzathoz benyújtott úrlapon egyetlen közüzemi szolgáltatót kell megjelölni, ahová az önkormányzat utalja a megállapított támogatást: ez lehet, víz-, villany-, vagy gázszámla. A hátralék felhalmozódásának megakadályozását célozza a lakásfenntartási támogatás közvetlenül a szolgáltatóhoz történő utalása.

Javasoljuk, hogy azt a szolgáltatót jelölje meg a kérelmező, ahol az esetleges hátraléka legjobban veszélyezteti a lakhatását. Az úrlaphoz mellékelni kell egy, az érintett közműtől kapott számlát az azonosító adatok miatt. Szükség van a háztartásban élők munkáltatói igazolására a benyújtást megelőző hónap jövedelméről, illetve a rendszeres pénzbeni juttatásokról, például: nyugdíj, árvaellátás, családi pótlék.

Hitelt érdemlően bizonyítani kell a lakás nagyságát, például adásvételi szerződés vagy tulajdoni lap másolatával, végső soron saját bevallással. Extrém esetben, ha nincs olyan rezsiszámla, amire a lakásfenntartási támogatás minden hónapban elutalható, az ügyfél igényelheti tűzifa vásárlása céljából. Ezt a megoldást az utóbbi időben egyre többen választják. Ilyenkor az ügyfél részére megállapított támogatás összegét egy elkülönített számlán kezeljük, és ha egy nagyobb összeg keletkezik az ügyfél kérelmére, a tüzelő megvásárlásra és kiszállításra kerül a határozatban megjelölt lakcímré.

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Védendő fogyasztói kérelmet nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Nem található külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő ingatlan

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		
Telepi lakások száma a településen:	2008	0
	2009	0
	2010	0
	2011	0
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:	0	
A telep/ek megközelíthetősége:	0	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.):	N.A.	

Forrás: helyi adatgyűjtés

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0

aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008	0	0	0
	2009	0	0	0
	2010	0	0	0
	2011	0	0	0
	2012	0	0	0
0-6-éves		0	0	0
7-14 éves		0	0	0
15-30 éves		0	0	0
31-45 éves		0	0	0
46-64 éves		0	0	0
65< éves		0	0	0
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott		0	0	0
munkanélküli		0	0	0
Inaktív		0	0	0
eltartott		0	0	0
segélyezettek száma		0	0	0
hátrányos helyzetű gyermekek száma		0	0	0
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma		0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön telepek, szegregátumok nem találhatóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen működik orvosi ellátás, háziorvosi rendelés keretein belül, amely a felnőttek és gyermekek vizsgálatát és egészségügyi ellátását egyaránt megvalósítja. A településen egy orvosi rendelő található.

A házi orvosi feladatokat vállalkozás biztosítja. A Védőnői Szolgálat fenntartása a 3 település feladata.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

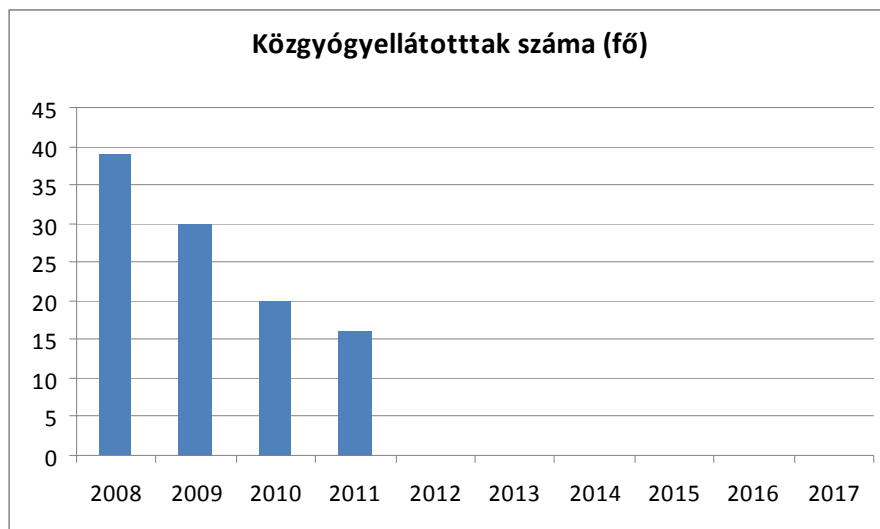
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	1	0
2009	1	1	0
2010	1	1	0
2011	1	1	0
2012	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	39
2009	30
2010	20
2011	16
2012	n.a.
2013	n.a.

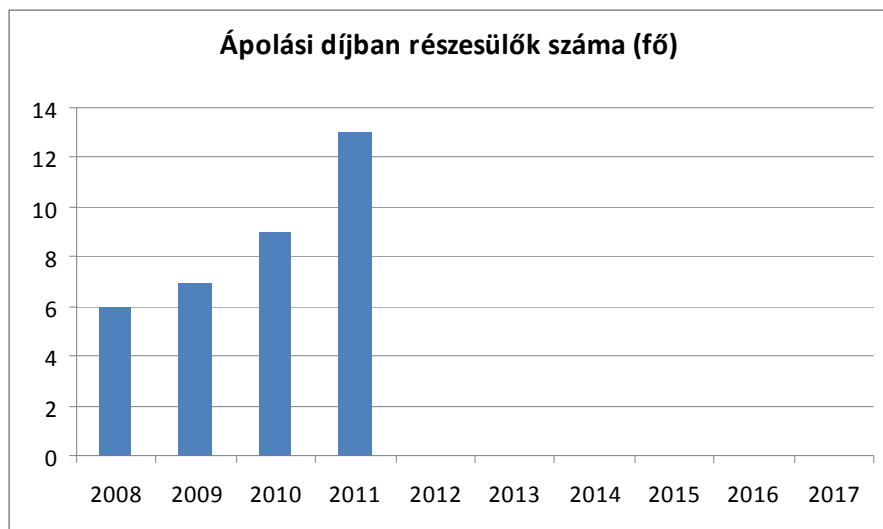
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	6
2009	7
2010	9
2011	13
2012	n.a.
2013	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesülő személyekre jellemző, hogy a munkanélküliek köréből kerülnek ki és kevésbé jellemző, hogy már meglévő állásaikat hagyják ott azért, hogy hozzátartozóikat ápolni tudják, hanem eleve munkanélküliek és az ápolási díjat, mint egy alternatív jövedelempótló ellátást veszik igénybe. Ha lehetőségük van – vagyis van ápolásra szoruló hozzátartozójuk (a tartós betegség tág definíciója miatt tulajdonképpen mindenkinek van) – munkanélküliként inkább választják a szolgálati időre is jogosító ápolási díjat, mint az aktív korúak ellátását, ami pedig célzottan az elhelyezkedni nem tudók számára biztosított rendszeres pénzellátás. Az előzőekben leírtaknak köszönhetően mutatott emelkedést 2011 évben az ápolási díjban részesülők száma.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátás, fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz valamint a prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés biztosított térségi szinten belül.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön a lakosság számára szűrővizsgálatot a Magyar Vöröskereszt, különböző önkormányzati és alapítványi szervez és bonyolít le, mint pl. évi egyszeri véradás, mammográfiás szűrővizsgálat, illetve egészségügyi állapotfelmérés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés településünkön nincs, nem releváns. A szolgáltatás 20 km-re a településtől Mezőkövesd városban áll rendelkezésre.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben célunk az egészséges táplálkozás érvényesítése, kiemelt figyelmet fordítunk a helyi, térségi illetve hazai alapanyagok felhasználására.

Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal 2011. augusztus 01. napján közzétette a „A rendszeres étkezést biztosító szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlását”.

Az ajánlás rendelkezik többek között:

- a fogalmak meghatározásáról
- a nyersanyag-kiszabati ív vezetéséről
- az étrendtervezés szabályairól
- az ellátás során biztosítandó étkezésekről
- a tájékoztatási kötelezettségekről
- a naponta biztosítandó élelmiszerek, élelmiszercsoportok összetételéről
- a tejtermékekre vonatkozó ajánlásról
- a sűritésre és zsiradék felhasználásra vonatkozó ajánlásról,

- a folyadékpótlásra vonatkozó ajánlásról,
- a tíz ételmezési napra vonatkozó ajánlásról,
- a magas zsírtartalmú nyersanyagokra vonatkozó ajánlásról,
- a közétkeztetésben biztosított étkezések sótartalmára vonatkozó ajánlásról,
- a felhasznált élelmiszerek, élelmiszercsoportok felhasználásának gyakoriságára vonatkozó ajánlásról,
- a kerülendő élelmiszerekről és élelmiszercsoportokról,
- a diétás étkeztetésről,
- a személyi feltételekről.
- Az ajánlás mellékletei között található:
 - a nyersanyag-kiszabati útmutató
 - a változatossági útmutató számításának képlete,
 - a korcsoportonként napi energiaszükséglet
 - az adagolási útmutató
 - a korcsoportonként ajánlott sómennyiség
 - az élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírások tíz ételmezési napra számítva.

e) **sportprogramokhoz való hozzáférés**

A településen szervezett programokon, sportprogramokon a hozzáférés mindenki számára biztosított. A programok szervezésénél az esélyegyenlőség védelmét figyelembe vesszük, mind a programok jellegénél, mind a helyszín kiválasztásánál.

f) **személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz az Önkormányzati Konyha, Bükkszérc Község Önkormányzata, biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket.

A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem történt hátrányos megkülönböztetés az önkormányzat intézményeiben dolgozói törekednek az egyenlő bánásmód követelményeinek betartására.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Kiemelt fontosságú a községben élő fogyatékosok mélyszegénységben élők idősek gyermekek ellátása, mint szociális mind az egészségügy területén.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az oktatási, szociális intézmények, a templomok, a civil szervezetek, sportegyesületek, az azonos érdeklődésű emberek szerveződései, stb.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet szintere leginkább a közösségi ház. A neves eseményekhez köthető és egyéb apropóból megrendezésre kerülő műsorok, programok ezen a helyszínen kerülnek megvalósításra, amennyiben az időjárás szabadtéri program megrendezését nem teszi lehetővé. A könyvtár is lehetőséget biztosít a közösségi élet fejlődésének, internetes elérésével, a szabadidő hasznos eltöltésével.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkön a közösségi együttélés jól működik, etnikai konfliktusok nem fordulnak elő. A megfelelő társadalmi viszonyok megteremtését és fenntartását kell szolgálják a különböző rendezvények és közösségi programok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Nem releváns adat településünkön.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Bükkzsérc településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya magas	Közfoglalkoztatási programokba történő bevonásuk
Lakásfenntartási támogatások száma nagyon magas	Pályázati források, ezen probléma megoldására

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tízórai hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen esetekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt.

Ebből az ördögi körből nagyon nehéz kijutni, szinte lehetetlen.

Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnek a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsiköltséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.

A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következetlenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkultúrájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos mindennap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 5. § (n) pontja: „veszélyeztetettség: olyan-magatartás, mulasztás vagy következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. A veszélyeztetettség fogalma mellett a veszélyeztető magatartást is meg kell említeni. Bármilyen nehéz helyzetben élnek is családok, veszélyeztetettségről elsősorban gyermekek esetében beszélünk. Olyan állapotról van szó, amelynek kialakulásában számtalan tényező játszhat közre a

szülők, a környezet vagy éppen a gyerek részéről. A hatékony megelőzés érdekében fontos tisztázni, hogy az egyes érintettek veszélyeztető magatartása milyen mértékben járul hozzá a veszélyeztetett állapot kialakulásához.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

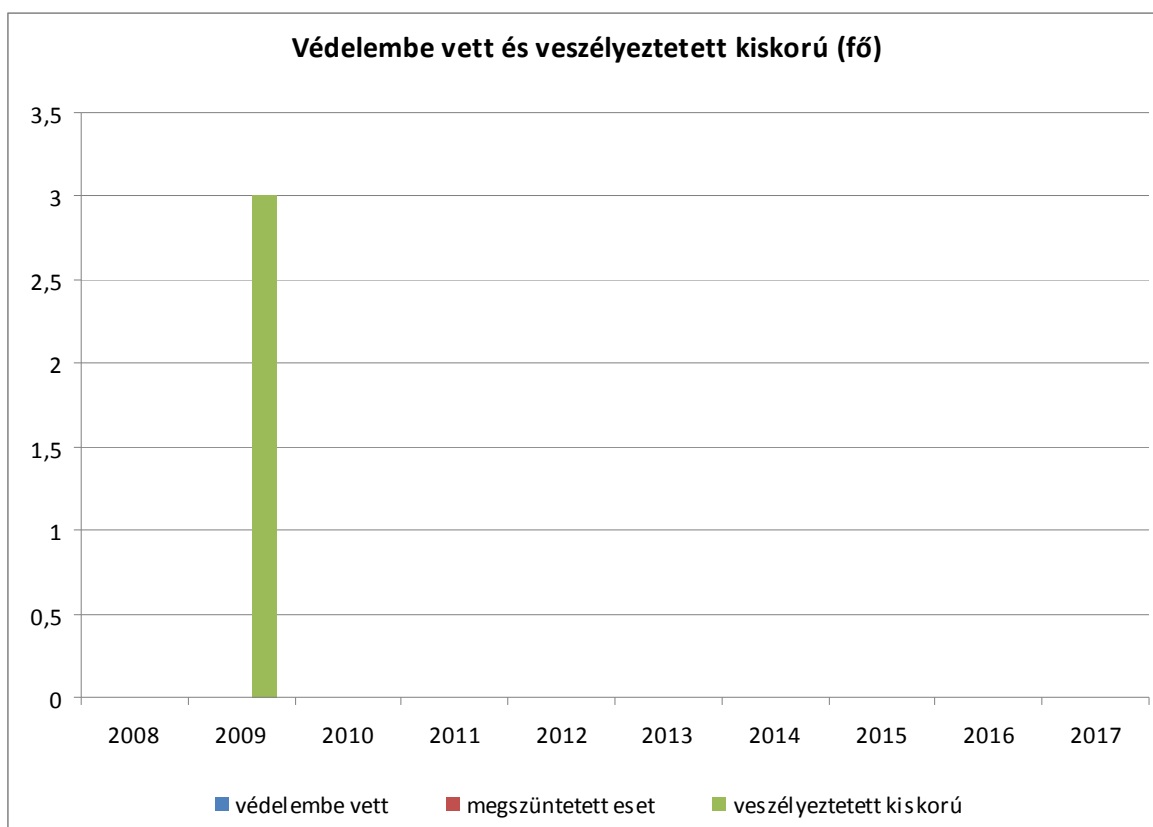
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	0	0	3
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az elmúlt évek során a védelembe vett kiskorúak nem volt. A veszélyeztetett kiskorúak száma 2009-ben 2 fő volt, de veszélyeztetettségük megszűnt. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak gondoskodását. A nyilvántartásról a helyi önkormányzat gondoskodott, de ezen feladat 2013-tól járási hatáskörbe tartozik

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

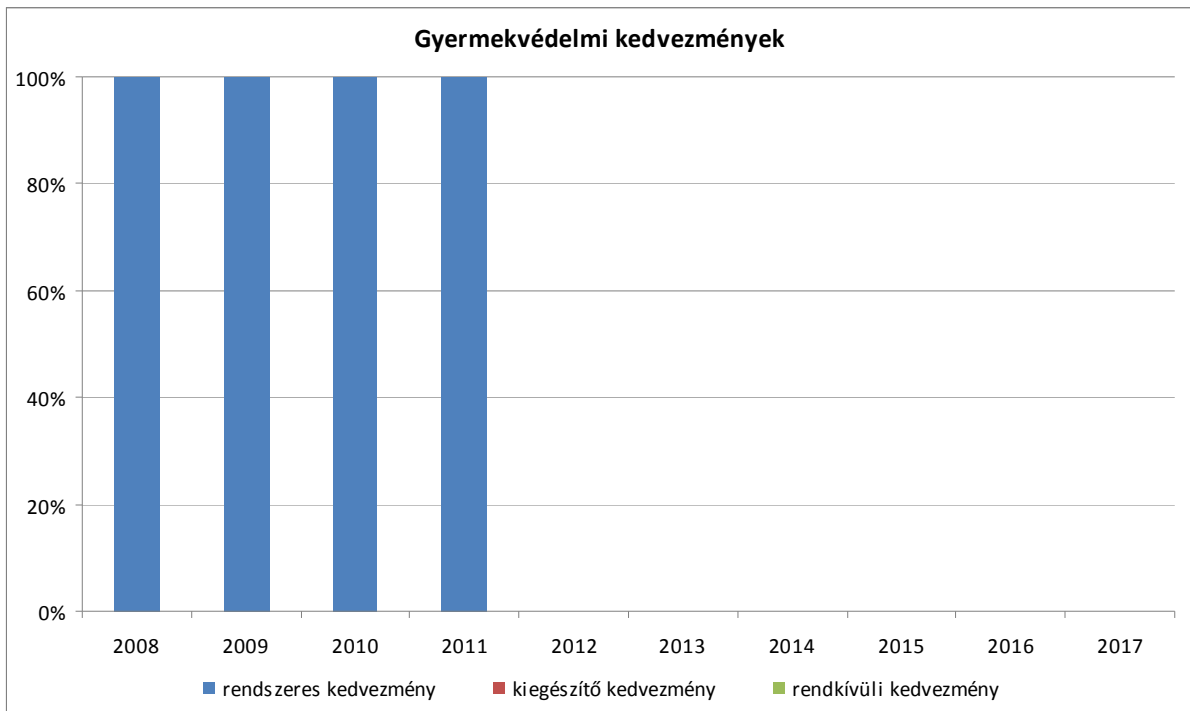
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban, részesül.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	43	0	0	0	0
2009	34	0	0	0	0
2010	38	0	0	0	0
2011	44	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2009. óta folyamatos csökkenés figyelhető meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény területén, egyedül a 2011-es év az, ahol emelkedett a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményben részesítettek száma. Ugyanakkor megállapítható, hogy településünkön nő a létminimum alatt lévő, nehéz anyagi helyzetben élő családok száma.

A tartósan beteg, illetve fogyatékkal élő gyermek településünkön nincs. . Kiegészítő-, illetve rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben egyetlen lakos sem részesült.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

5. nyugellátásban,
6. korhatár előtti ellátásban,
7. szolgálati járandóságban,
8. balett művészeti életjáradékban, részesül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A gyermekek jogán járó helyi juttatások tükrében sajnos nem áll rendelkezésünkre adat a vizsgált időszakban. Az önkormányzat képviselő-testülete nem alkotott az adott ellátásokra vonatkozó helyi rendeletet.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	5	12	10	22	0	0
2009	6	11	8	19	0	0
2010	8	13	9	22	0	0
2011	9	13	5	18	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes étkezésben 27 gyermek részesül. Ebből 22 gyermek teljesen ingyenesen veheti igénybe az étkezést, 5 gyermek 50 %-os kedvezményben részesül. A tankönyvkedvezményeket, melyek ingyenességre jogosítanak fel 2011-ben 18 tanuló kapta meg. Nyári étkeztetést nem igényelnek a községben élők.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0

2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

Településünkön nem élnek külföldi állampolgársággal rendelkező gyermekek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Adott településen található utazási idő (perc)	0	0	0	0	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

Településünkön nem jellemzőek, illetve nincsenek szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megrendelő funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 8-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítható gyermekek napközbeni ellátásának formái:

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. Az Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

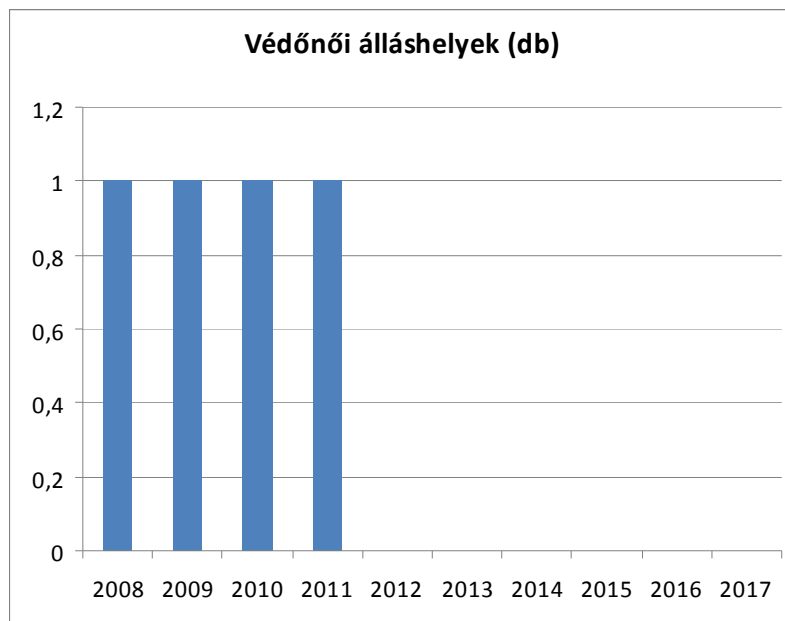
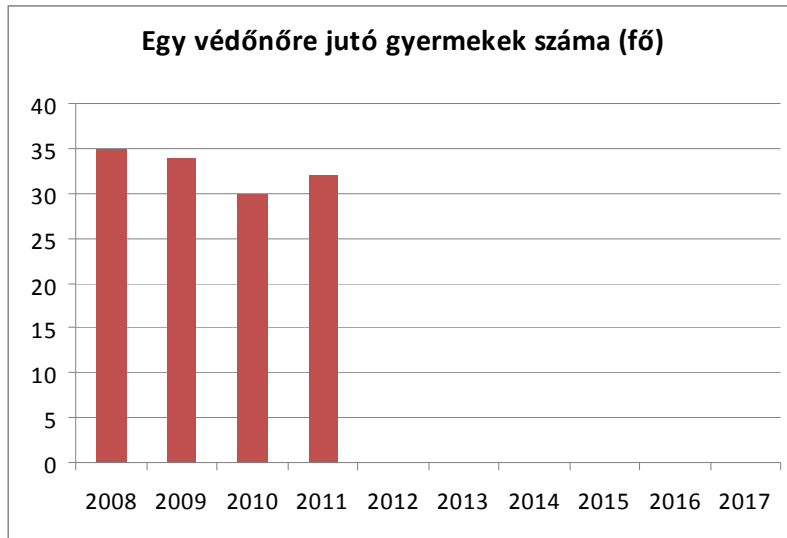
a) **védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)**

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	35
2009	1	34

2010	1	30
2011	1	32

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői ellátás a településen megoldott.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön a házi orvosi, a házi gyermekorvosi ellátást vállalkozás keretében biztosítjuk.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe

beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődéi férőhelyek száma
2008	0	0	0	0

2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Bölcsőde ellátás nem elérhető Bükkzsércen. A lakosság körében nem merült fel igény a bölcsődei szolgáltatás kialakítására.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Családi napközi nincs Bükkzsércen. A lakosság körében nem merült fel igény a családi napközi szolgáltatás kialakítására.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7ó-17ó	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	30nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Intézményünk a Bükk-hegység lábánál fekvő településen, Bükkzsércen működik. Óvodánk több mint ötven éves múltra tekint vissza. 2007. július 1-től Bükkzsérc, Cserépfalu, Cserépváralja és Tard települések a napköziotthonos óvodai nevelés közös ellátására együttműködési megállapodást kötöttek. Jelenleg ezen intézményi keretek között folyik a nevelés tagóvodánkban. 2013. augusztusától újra önálló intézményként működik, a társulás megszűnése miatt.

Jelenleg egy vegyes életkorú gyermekcsoport biztosítja a 3 -7 éves korú gyermekek nevelését - oktatását a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program alapján. Célunk: A teljes gyermeki személyiség sokoldalú fejlesztése tevékenységek által.

d) **gyermekjóléti alapellátás**

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A Bükkzsérci Község Önkormányzata a gyermekjóléti szolgáltatással, a házi segítségnyújtással, a családsegítéssel, valamint a gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó feladatokat látja el.

e) **gyermekvédelem**

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,

- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való szabad hozzáférés a gyermekek számára biztosított.

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

A falu óvodájában a nevelés folyamatában arányos hangsúlyt kap az életkori sajátosságokhoz igazodó testnevelés, a tudatosan irányított játékos mozgás tanulása. A testnevelési foglalkozásokat rendszeresen megtartják. Az óvoda napirendjének szerves része a mindennapi frissítő torna, melynek anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, gimnasztikai gyakorlatokkal kiegészítve. A foglalkozásokon fejlesztik a gyermekek akarati tulajdonságait, mint fegyelmezettség, önfegyelem és kitartás. Rendszeresen a természetben, szabad levegőn tett kirándulások, melyek sok-sok ismerettel gazdagítják a gyermekeket, kellemes élményt nyújtanak, és jó lehetőséget biztosítanak az egészséges életmódra.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Településünkön a közétkeztetést az Önkormányzati Konyha látja el. Az intézmény által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLVI. törvény 50. §. (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. A közétkeztetés a településen vállalkozó útján megoldott.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbálják a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen a jogszabályoknak megfelelő ez a tevékenység!

Az alábbiakban áttekintjük – az *egységes szemlélet miatt* - azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan meghatározzák az esélyegyenlőség biztosítását. A köznevelési intézmények 2013. január 1-étől – az *óvodák kivételével* – nem önkormányzati fenntartásúak.

Fogalmak:

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
 - a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

- Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

- Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - *a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve* - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulóknak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. Így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	17	1	50	1	17	0
2009	21	1	50	1	23	0
2010	26	1	50	1	24	0
2011	26	1	50	1	25	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatból látható, hogy a vizsgált időszakban a 3-6 éves gyermekek száma nem haladta meg az 50 főt, ami a maximális férőhelyek száma, így elutasításra nem került sor.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai óvodáztatását ösztönzi az óvodáztatási támogatás, annak állapítható meg, akinek gyermeke legkésőbb annak az óvodai nevelési vének a kezdetéig, amelyben ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt.

A támogatás évente két alkalommal kerül kifizetésre az ügyfél által meghatározott számlaszámra.

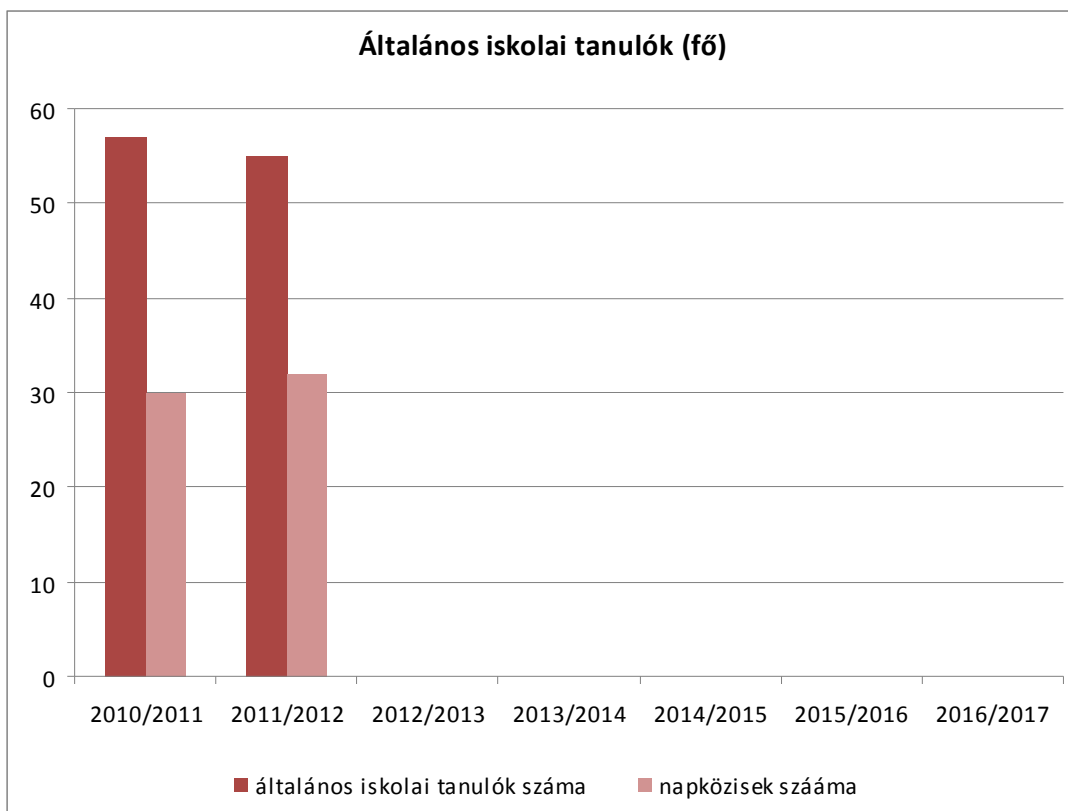
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma) stb.

Bükkzsérc Község Önkormányzatánál az óvoda üzemel, ahol a szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes. Az óvoda 1 csoportjában 2 óvónő és 1 dajka foglalkozik a gyermekekkel.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	0	57	57	30	52,6%
2011/2012	0	55	55	32	58,2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

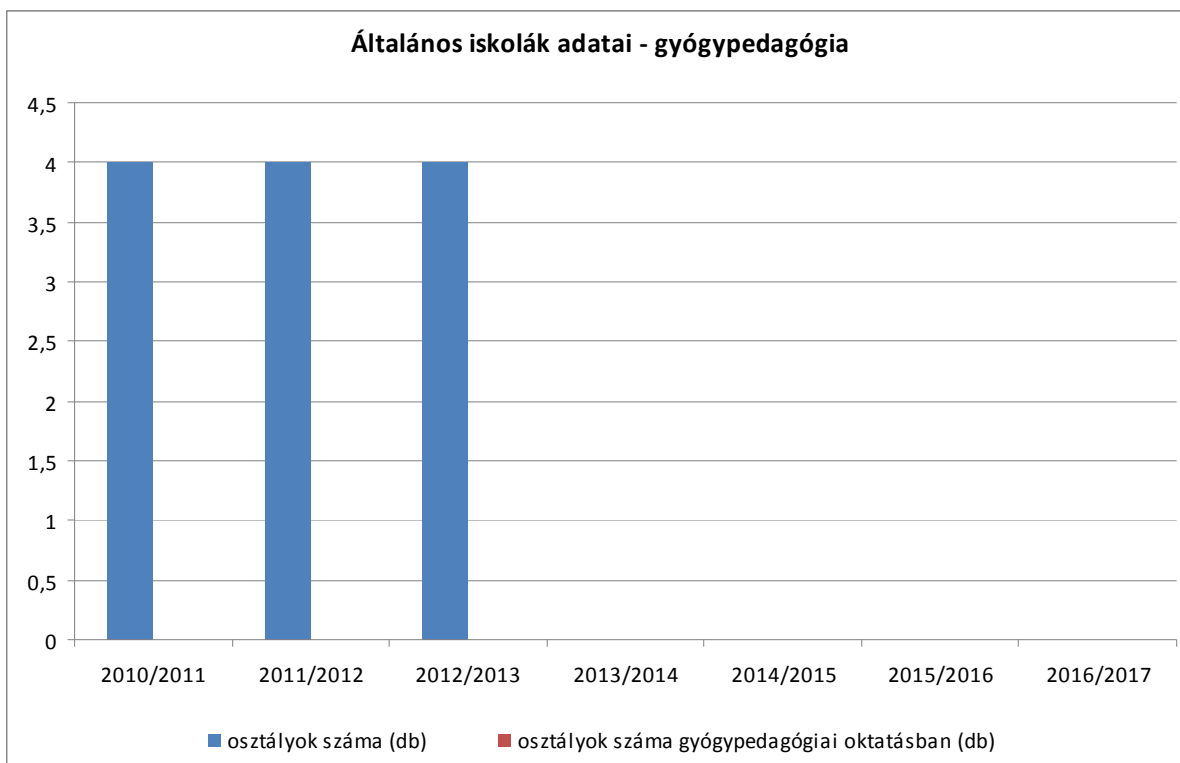

A 4.4.7-es táblázat az általános iskolai tanulók számáról ad tájékoztatást. Megfigyelhető, hogy sem az alsó tagozat nincs, a felső tagozatos gyermekek létszáma nem változott jelentősen, a napközis tanulók száma emelkedett..

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	0	4	4	0	0	0	1
2011/2012	0	4	4	0	0	0	1
2012/2013	0	4	4	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

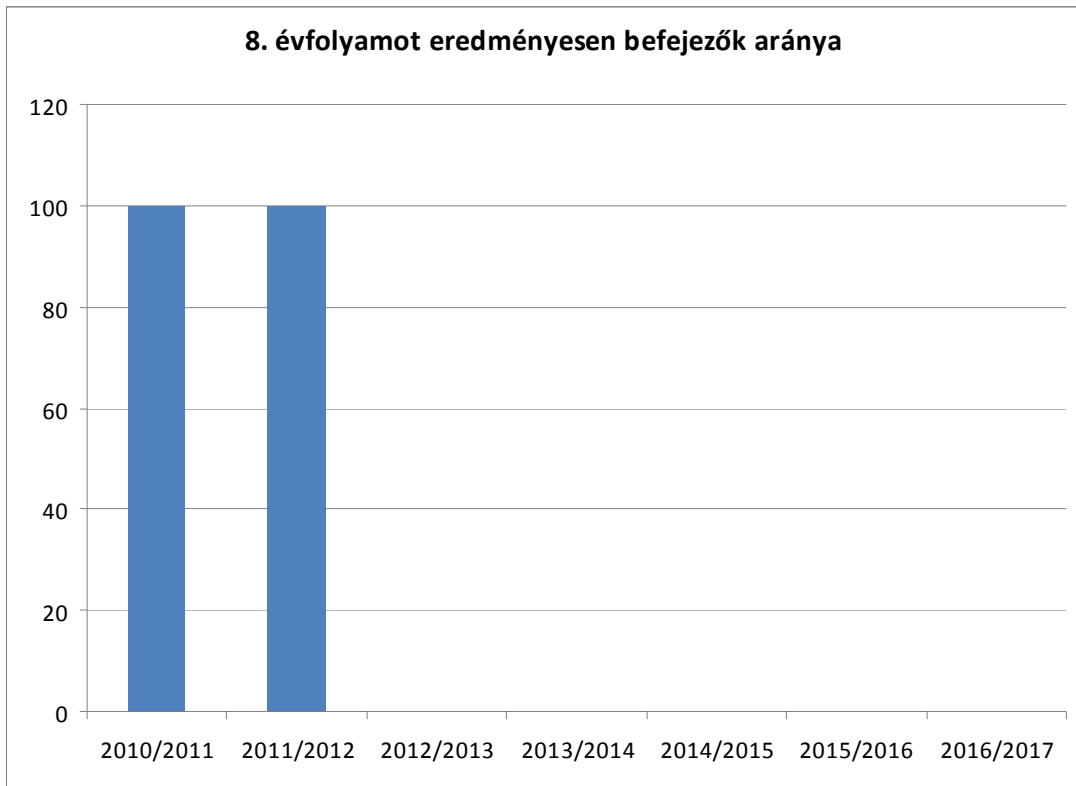

A 4.4.8.-as számú táblázatból kiderül, hogy a településen egyetlen általános iskola működik, felső évfolyamonként egy osztállyal. A gyógypedagógiai oktatás nem jellemző Községünkben.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	9	100
2011/2012	12	100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblából jól látható, hogy a vizsgált időszakban minden végzős tanuló sikeresen befejezte a 8. évfolyamot a nappali oktatásban.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nincs hátrányos megkülönböztetés az oktatás területén.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A kompetencia mérések eredményei az országos átlagnak megfelelők, a gyengébb teljesítmények esetén hangsúlyt fektetünk a felzárkóztatásra.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte az oktatásban	Speciális, felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások
Kábítószer, élvezeti cikkek megjelenésének elkerülése	Prevenációs programok, felvilágosító előadások megtartása
Hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben	Korai óvodai fejlesztési foglalkozásokba való bevonásuk

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyerekeknévelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre volt lehetőség, amelyhez szintén a partnerek segítségét kértük. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

E tématerületnél kiemeljük – *az egységes szemlélet miatt* - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
 - a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
 - a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

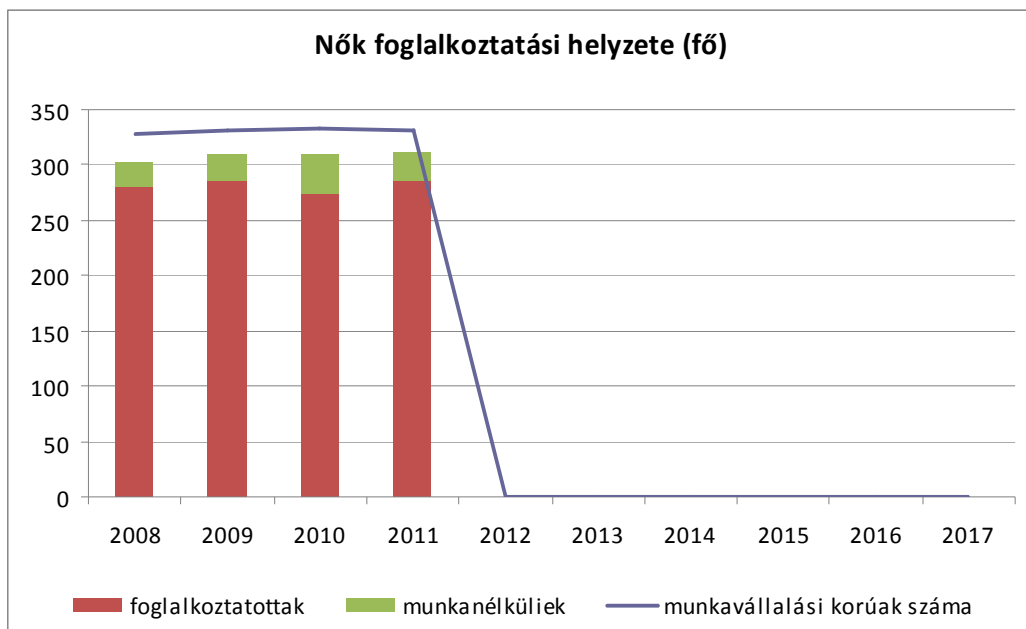
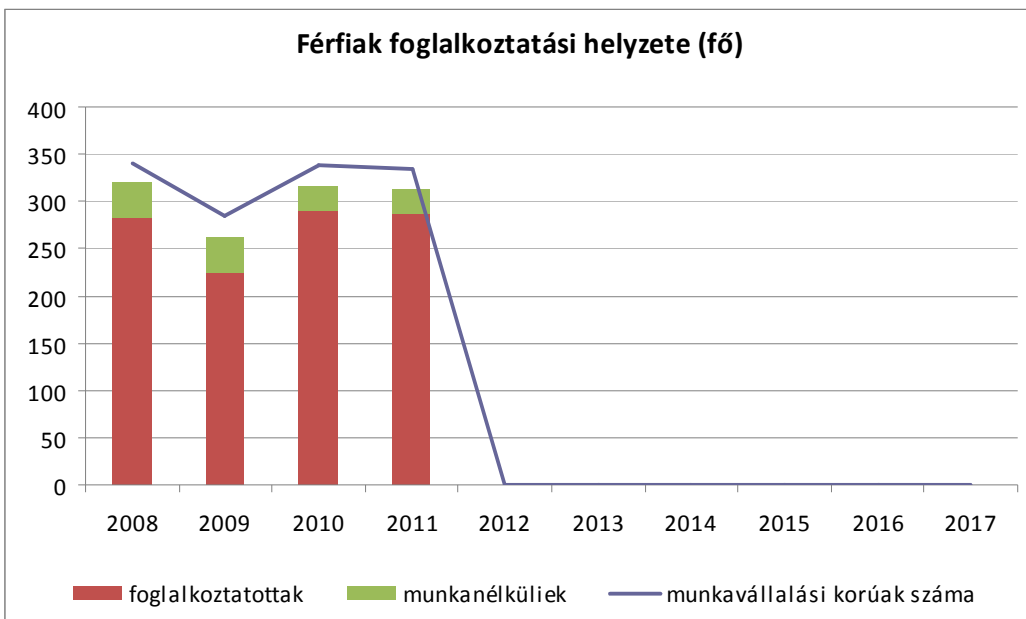
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

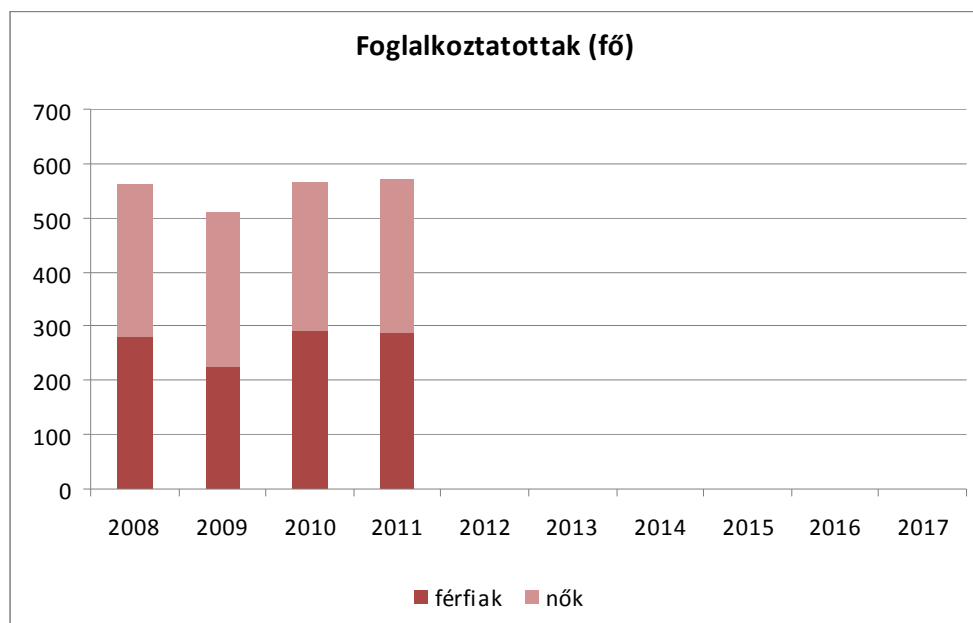
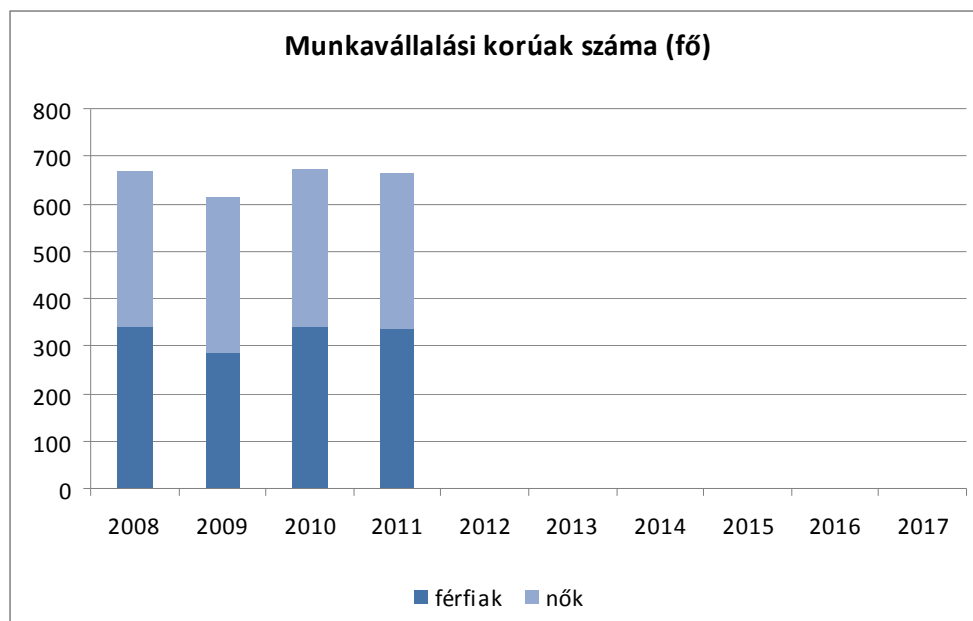
A helyi adatgyűjtés célja, hogy bemutassa, az aktív korú lakosságból milyen arányban érinti a munkanélküliség a nőket és a férfiakat (5.1.1 táblázat). Bükkzsércen a 2008-2011 közötti vizsgált időszakban a munkanélküliség a nők körében 2010-ig alacsonyabb volt, mint a férfiaknál, 2011-ben ez egyenlő számot mutatott. Fontos megjegyezni, hogy a munkavállalási korú nők száma, csak 2009-ben volt magasabb, mint a férfiak száma és a női foglalkoztatottak száma, a 2009-es évtől eltekintve alacsonyabb volt, mint a férfiaknál.

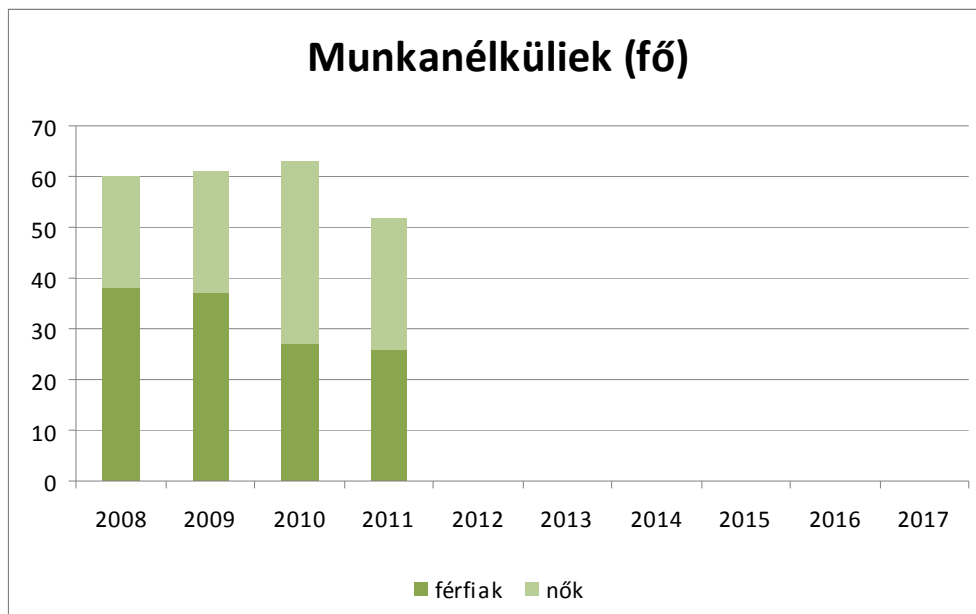
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	340	328	282	281	38	22
2009	284	331	225	286	37	24
2010	339	333	290	274	27	36
2011	335	332	287	285	26	26

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Országos adatok szerint a foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED, GYET). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Megállapítható az is, hogy a munkanélkülivé vált nők a férfiaknál kisebb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, következésképpen az átlagosnál hosszabb időt töltenek munka nélkül, mint a férfiak.

Annak, hogy a nők száma magasabb a munkanélküliek között oka lehet az is, hogy településünkön nem elterjedtek az atipikus, részmunkaidős foglalkoztatási formák, a rugalmas munkaidő beosztás.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen a nők képzési programokba történő bevonása megoldott, olyan képzési programokon vesznek részt, amely területek hiányt mutatnak. Az alapképzés, és az átképzés is nagyon fontos szerepet játszik abban, hogy csökkenthető legyen a munkanélküliség. Cél, hogy minden munkavállalási korú nő elhelyezkedjen, hiszen egy családban kell, hogy a nő is jövedelmet szerezzen, és ennek lehetősége abban áll, hogy részt vesznek képzési programokon.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön az alacsony képzettséggel rendelkező nőknek szinte lehetetlen elhelyezkedni. Ennek érdekében kell megvalósítani, lehetőséget adni arra, hogy képzésben tudjanak részt venni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Alapvető elvárás országos szinten, hogy a nők nem szenvedhetnek hátrányos megkülönböztetést a bérezés során sem. Ennek megfelelően végzi minden munkáltató a tevékenységét.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási magánéletbeli feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak gyermekeikről, szüleikről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

Bükkzsércen nincs sem bölcsőde, sem családi napközi.

Az óvoda nyitvatartási ideje rugalmasan alkalmazkodik a munkavállaló nők tekintetében. 7.00-órától már fogadják a gyerekeket, így a dolgozó nők többsége munkaidő elkezdése előtt el tudja vinni óvodába a gyermekét. Munkaidő végeztével pedig el tud menni gyermekéért. Mint már a korábbiakban említettük az óvoda felveszi a gyerekeket 2 és fél éves korától, ezzel is támogatva a nők munkába állását.

Az 50 fős férőhelyű óvoda megfelel a település igényeinek kielégítésére.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a községben a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

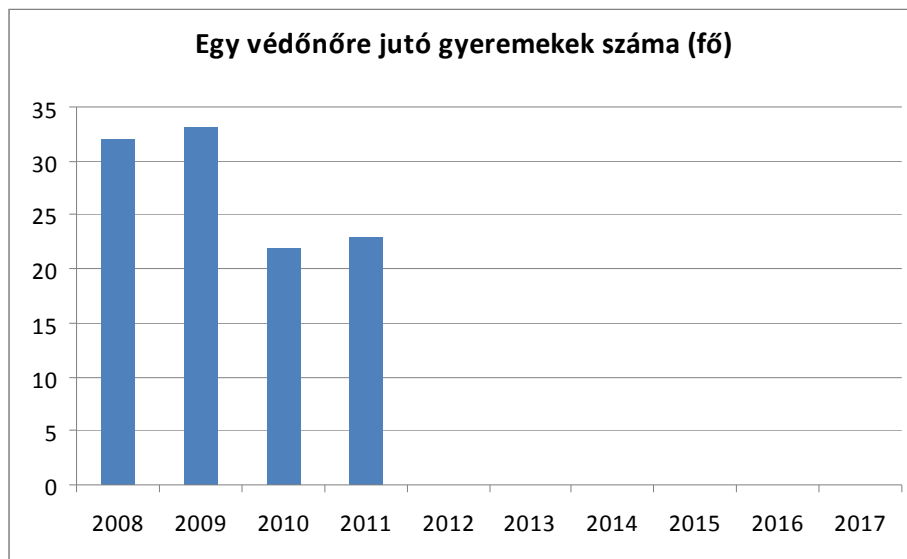
A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyerekevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	32	32
2009	1	33	33
2010	1	22	22
2011	1	23	23

Forrás: TelR és helyi
adatgyűjtés

Ahogy az a táblázatból is látható: az alacsony gyermeklétszámra való tekintettel a településen egyetlen egy védőnő tevékenykedik. A gyermekorvos és a védőnő által nyújtott szolgáltatások révén nem szenvednek hiányt sem a családtervezés, sem az anya- és gyermekgondozás területén

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A vizsgált időszakban Bükkzsérc településen nem történt nyilvánosságra került nőket érintő, vagy családon belüli erőszakos eset.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön nem működik sem anyaothton, sem átmeneti családi otthon, a krízishelyzet lévő családok, gyermekek, édesanyák a településtől 60 km-re található Miskolc városában találnak anyaothont, családok átmeneti otthonát.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkaerőpiaci helyzetük javítása	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről
Elszigetelődés és egyéb veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése.	Partnerség és támogató közösségi szolgálat létrehozása, programok, tanácsadás.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősök kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősök.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

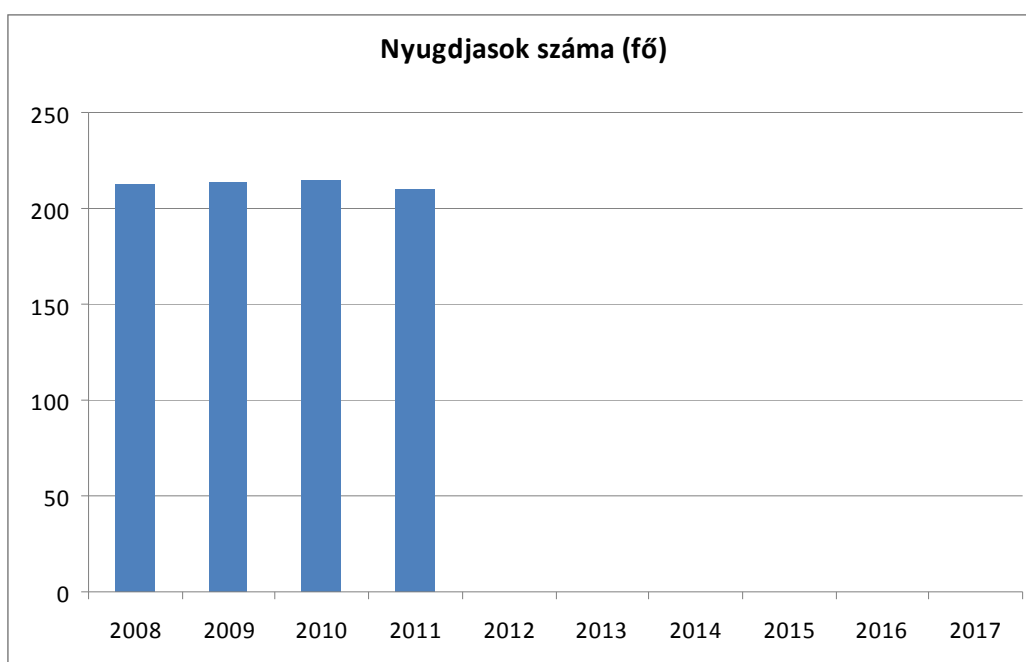
A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	64	149	213
2009	62	152	214
2010	67	148	215
2011	68	142	210

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok számát tekintve is elmondható, hogy a nők száma meghaladja a férfiak számát.

A nyugdíjasok száma a 2010-es évtől csökkenő tendenciát mutat. Ellátatlan nyugdíjas nincs.

Az önkormányzati és állami támogatásokon, támogató szolgáltatásokon felül nagyon fontos a közösség szerepe is, megelőzve a mentális és ezzel együtt járó fizikai megbetegedések kialakulását. A nyugdíjasok száma településünkön magas.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az Ft. 24. §-a értelmében a nyugdíjazáshoz közel álló álláskereső részére nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői segély feltételeit a Ft. 30. §-a rögzíti.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A rendszerváltozás első évtizedében jelentősen lecsökkent a gazdaságilag aktív népesség aránya és óriásira növekedett a munkanélküliség, mely elsősorban a fiatalabb, gyermekeket eltartó rétegeket érintette. Az 1990-es évek elején a munkahelyek számának visszaesésével a nyugdíjas korúak, vagy nyugdíj előtt állók elhelyezkedési esélyei csökkentek a legjelentősebben. 1990-hez viszonyítva nőtt a 60 éven aluli inaktív keresők aránya és hasonló mértékben emelkedett a 60 éven felüli idős, inaktív keresők aránya az amúgy egyre csökkenő számú népességben belül. A munkanélküliségi ráta településünkön magas, ezen magas érték mellett az idősebb korúak munkába állása még inkább megnehezített, hiszen a fiatalok is nehezen találnak munkahelyet. A kirekesztődés és az információhoz való hozzáférés elérhetősége fontos ezen csoport számára, hiszen társadalmi felzárkóztatást célozzák.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az időskorúakra is nagy figyelmet kell szentelni ilyen kis lélekszámú településen, hiszen a folyamatosan növekvő öregedési index alapján elmondható, hogy az élhető település érdeke az időskorúak életének jó minőségi szinten való tartása.

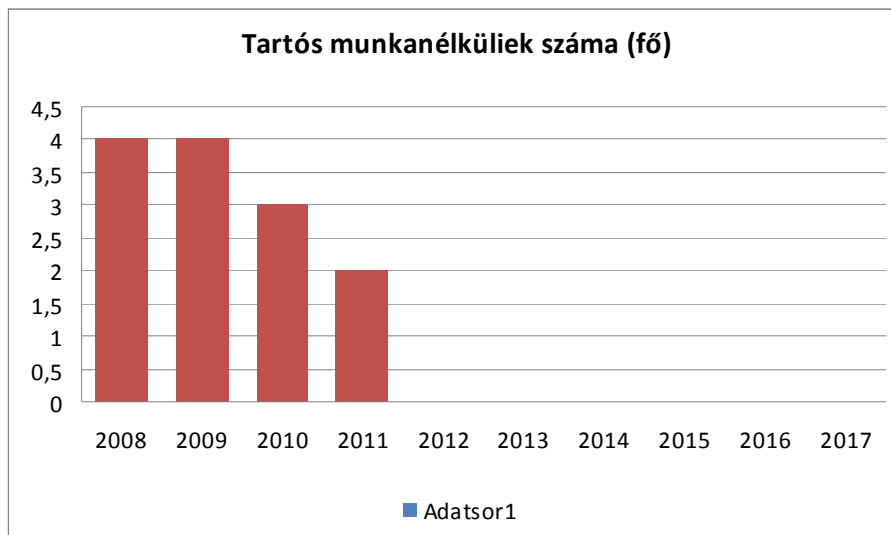
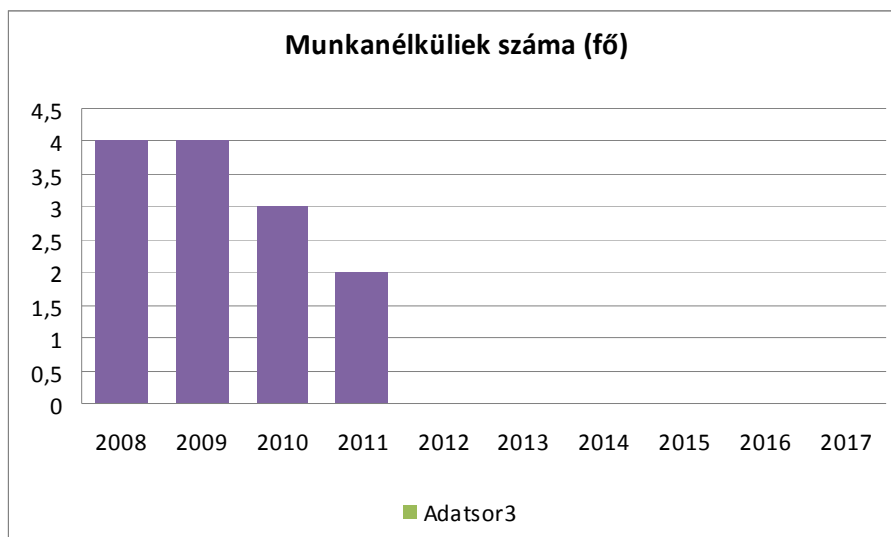
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%

2008	76	4	5%	30	4	13%
2009	89	4	4%	44	4	9%
2010	74	3	4%	30	3	10%
2011	71	2	3%	24	2	8%

Forrás: Helyi adatgyűjtés,
TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján a területileg illetékes munkaügyi központtól arról kértünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti. Az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé nem tolnak el.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,

- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Az ellátás történhet az étel:

- elvitelének lehetővé tételével,
- lakásra szállítással.

Ha az étkeztetésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára diétás étkeztetés biztosított.

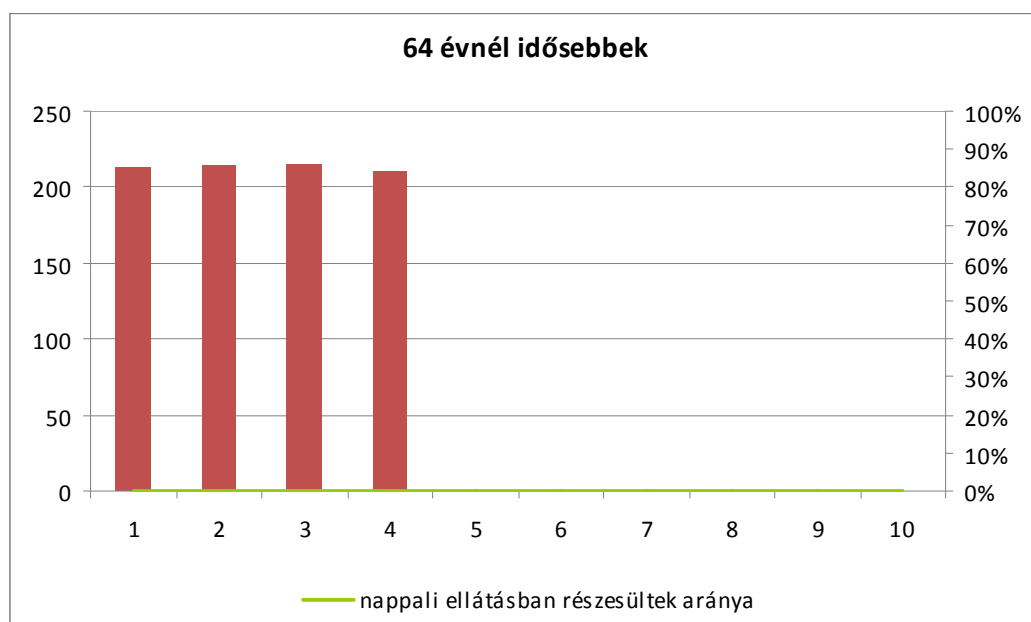
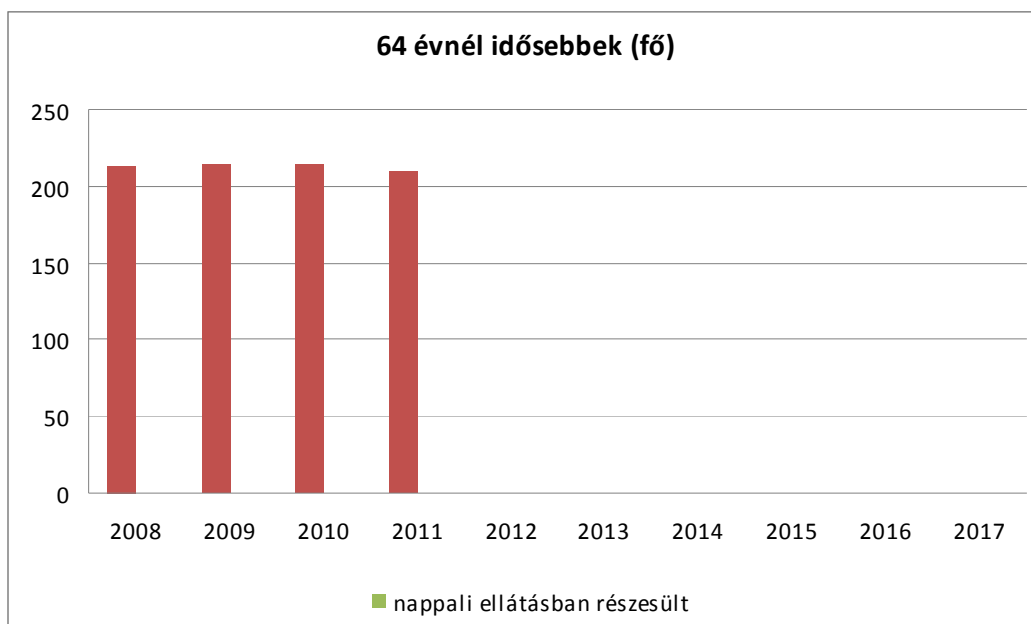
A szociális gondozók szabadidős programokat szerveznek, szükség szerint megszervezik az egészségügyi alapellátáshoz jutást (orvoshoz kísérés, felvilágosító előadások szervezése, mentális gondozás), segítenek hivatalos ügyek intézésében.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
		fő	%
2008	213	0	0%
2009	214	0	0%
2010	215	0	0%
2011	210	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból látható, hogy településünkön egyetlen 64 év feletti lakos sem részesül nappali ellátásban.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma

2008	0
2009	0
2010	0
2011	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázatból látható, hogy időskorúak járadékában egyetlen fő sem részesül.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	8	4	3	4	5	10400	4
2009	7	8	6	5	9	11000	6
2010	3	4	7	7	10	9800	7
2011	5	9	5	9	7	9900	9

Forrás: Helyi adatgyűjtés

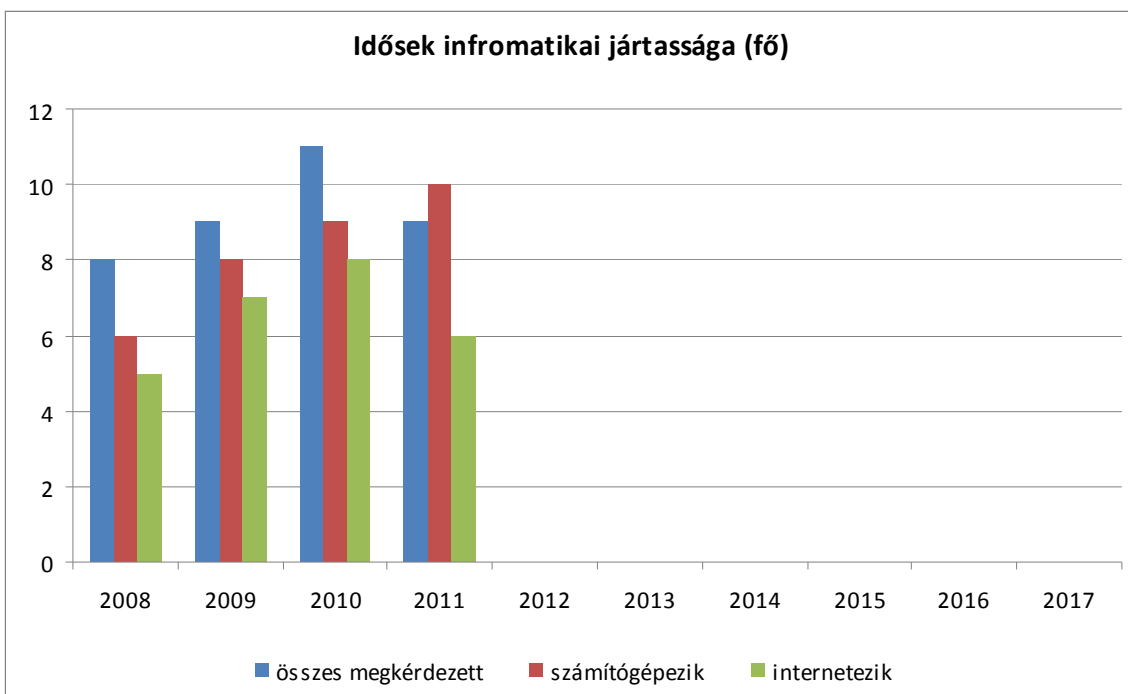
Az idősök kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése kielégített a községben.

c) idősök informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősök informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	8	6	75,0%	5	62,5%
2009	9	8	88,9%	7	77,8%
2010	11	9	81,8%	8	72,7%
2011	9	10	111,1%	6	66,7%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen megkérdezettek nagy száma tudja használni a számítógépet, internetet, így ez településünkön kielégítő számot mutat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Idősek Klubja elsősorban a saját otthonukban élő egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Minden lehetőséget megragadva kell az idős

	emberek magányának leküzdésében, illetve megelőzésében résztvenni, a házigondozás és különböző programok szervezése keretében.
Szabadidő hasznos eltöltése	Az igények felmérését követően hasznos, egészségmegőrzéssel, kreatív és kulturális foglalkozások szervezése.
Nagy a veszélye a településen az idősek elszigetelődésének.	Minél több program szervezése az idősek részére.

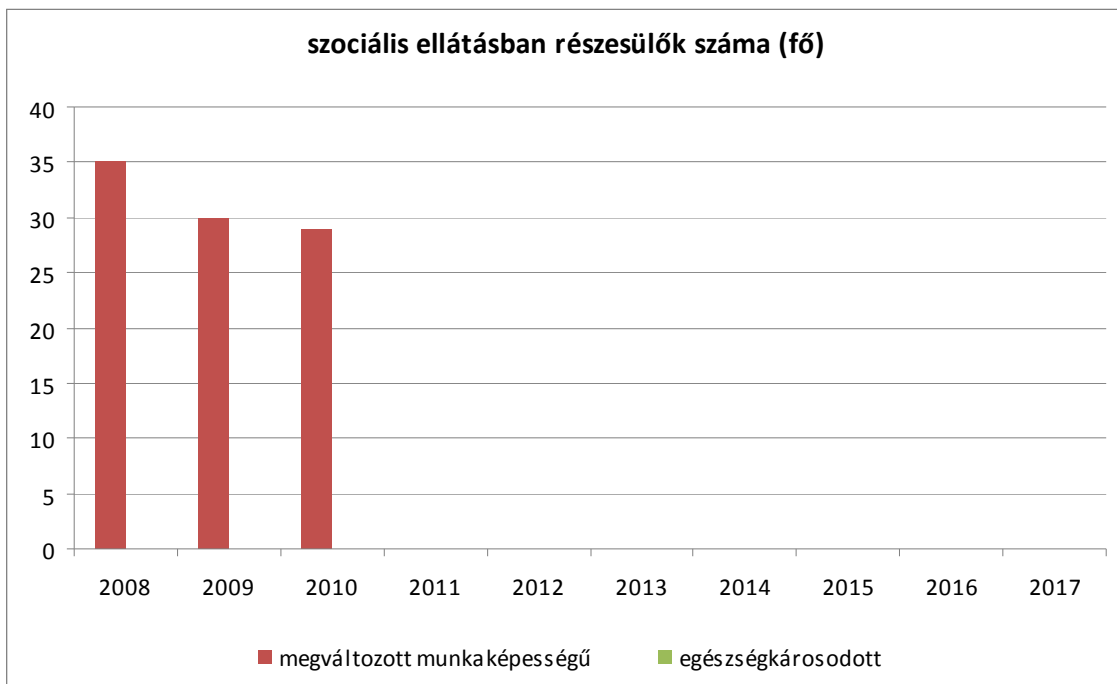
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	35	0
2009	30	0
2010	29	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A törvények által fennálló kötelezettségeket figyelembe véve a rászorulóknak megadjuk a szükséges segítséget, támogatást annak érdekében, hogy ne szenvedjenek hátrányt.

Településünkön a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma az elmúlt évek során csökkenést mutat. 2008-ban 35 fő, 2011-ben 29 fő részesült ilyen jellegű ellátásban. Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásában részesülők száma 0.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és

feltételek. Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A táblában jól látható, hogy a településen nem működik sem önkormányzati, sem civil, sem pedig egyházi fenntartású fogyatékos személyeket nappali ellátásban részesítő intézmény.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerő-piaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a lakosság többi tagjéé. Nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A

munkaerőpiacon való részvétellel pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs információnk arról, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. A fizikai akadályozottság a település domborzati viszonyai miatt igen sok helyen jelen van, de ez nem jelenti azt, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának akadálya lenne. Inkább az a probléma, hogy nincs foglalkoztató.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek alapszolgáltatást nyújtó intézmény nincs a településen. Támogató szolgálat nem működik. Szükség esetén biztosított a házi segítségnyújtás térségi szinten, az utazásban önkormányzatunk segítséget nyújt.

Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van-e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becslést adunk meg.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül -

anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember –azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a *közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről* beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A fenti táblázatból is kitűnik, hogy a középületek egyáltalán nem akadálymentesítettek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos személy számára jogszabályban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Mint ahogyan az előző pontban kifejtésre került a középületek akadálymentesítése nem megoldott a településen.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt. Azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Akadálymentes parkolóhely településünkön a parkolók többségében ki van jelölve.

A közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése részben biztosított a településen.

Különös figyelmet szükséges fordítani arra, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános alapelvként jelenjen meg – és ezáltal minden vonatkozásban érvényesüljön – az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön fogyatékos személyek számára nincs semmilyen szakszerű szolgáltatás. Mezőkövesden található azonban az „Add a kezed” Lakóotthon, amely tartós bentlakásos, fogyatékosok ápoló-gondozó célú lakóotthona.

A lakóotthon az érintett társadalmi réteg, a fogyatékosok és képviselőik (szülők, családtagok, szakemberek) kezdeményezésére civilszervezeti (Kézenfogva- és Soros Alapítvány), valamint a Szociális és Családügyi Minisztérium kitagolási programja által kormányzati támogatással jött létre.

A lakóotthonok alapvető jellemzője, hogy kis létszámú (6-14 fő) ellátását biztosítja, ezért a lakói számára családi légkört tud teremteni.

A lakóotthonok megpróbálják biztosítani, hogy lakóinak saját intim szférája (saját szoba ill. lakrész) legyen. A lakóotthonok feladatuknak tekintik, hogy a napi tevékenységeket a lakók akaratának figyelembe vételével közösen alakítsák ki. A lakóotthoni szemléletmód közé tartozik az is, hogy a lakókat minél nagyobb önállóságra tanítsa, segítse az önálló életvitel kialakulását és ez által a lakók társadalomba történő beilleszkedését.

A normalizációs elv szerint egy adott társadalomban a fogyatékosok számára is ugyanazokat az életfeltételeket kell biztosítani, melyek a társadalom többi tagja számára is biztosított. A lakóotthonok munkáikat, feladataikat e szellemben végzik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat próbál segíteni, támogat minden olyan civil szervezetet, alapítványt, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közintézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem megoldott	pályázati források keresése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A helyi és a kis település lévén, a környező települések szervezetei folyamatosan gyarapodnak, tevékenységüket bővítik annak érdekében, hogy ezen települések élhetőbben legyenek, csökkenjen az elvándorlás és az öregedési index. Ezért van szükség arra, hogy olyan rendezvények kerüljenek megrendezésre, melynek látogatottsága révén ismeretekben gazdagodhatnak a lakosok és az ide látogatók, valamint megismerjék ezen települések nyújtotta lehetőségeket. Az igények felmérése az alap, melyhez hozzáadódik a közös munka, ezáltal a szervezők, megvalósítók is élvezhetik „munkájukat” és annak gyümölcsét.

b) **önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása**

Községünkön nagyon jó a kapcsolatot ápolunk a vallási gyülekezetekkel (baptista, katolikus, református, Jehova). A településen Roma Kisebbségi Önkormányzat nem működik.

c) **önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség**

A Mezőkövesdi kistérség az Észak-Magyarországi Régióban, azon belül Borsod-Abaúj-Zemplén megye délnyugati részén helyezkedik el. A kistérség 21 települést foglalt magába, központi települése Mezőkövesd volt. Területe 680 km², a térség lakónépessége 2004-ben 44 565 fő volt, állandó népessége pedig 45 048 volt. A Kistérségi Társulás 2012. december 31-én megszűnt.

d) **a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége**

Nemzeti Önkormányzat településünkön nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön a Bükkzsérc Községi Ifjúságér Alapítvány működik, akivel az együttműködése az Önkormányzatnak nagyon jó. Valamint a Hun Fokos Szövetség Hagyományőrző Egyesület Bükkzsérci Szervezetével is nagyszerű kapcsolatot ápolunk.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit partnerek elsősorban a munkahely teremtés és a közösségi élet fejlesztése tevékenységeinkben válhatnak ideális partnerekké.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Bükkzsérc Község Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Bükkzsérc Község Polgármesteri Hivatalában, ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

Fontos továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiumot bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében, ezért megjelenéseink és rendezvényeink esélyegyenlőség biztosítását szem előtt tartva kerülnek megvalósításra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A tartós munkanélküliség aránya magas	Közfoglalkoztatási programokba történő bevonásuk
	A tartós munkanélküliség aránya magas	Közfoglalkoztatási programokba történő bevonásuk
Gyermekek	Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte az oktatásban	Speciális, felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások
	Hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben	Korai óvodai fejleszt foglalkozásokba való bevonásuk
	Drogok, élvezeti cikkek, bűncselekmények megjelenésének megelőzése	Drogprevenációs előadások. Bűncselekményekről felvilágosítás.
Idősek	Elmagányosodás	Minden lehetőséget megragadva kell az idős emberek magányának leküzdésében, illetve megelőzésében részt venni, a házi gondozás és különböző programok szervezése keretében
	Szabadidő hasznos eltöltése	Az igények felmérését követően hasznos, egészségmegőrzéssel, kreatív és kulturális foglalkozások szervezése
Nők	Munkaerő piacon a nők száma magas	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről
	Célunk, hogy az érintett nők részt vegyenek a falu életében,	A közösségi életbe történő bevonás, önkéntes munkába történő bevonás, partnerség és támogató közösségi

	rendezvényeken, esetleg önkéntes munkában, és érezzék, hogy fontos tagjai a közösségnek.	szolgálat létrehozása, programok, tanácsadás
Fogyatékkal élők	Közintézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott	pályázati források keresése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkával a településen – Tartós munkanélküliek számának csökkentése	Közfoglalkoztatási programok körének szélesítése, pályázatok útján Partnerek: vállalkozók, alapítványok, civil szféra Felelős: Polgármester
	Eladósodottság csökkentése	Lakásfenntartási támogatás és egyéb segélyezések körének bővítése, akár pályázatok útján is. Partnerek: civil szféra, alapítványok, egyház Felelős: Polgármester
Gyermekek	Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte az oktatásban	Speciális, felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások Partnerek: oktatási intézmények dolgozói, intézményfenntartó Felelős: Polgármester, Iskolaigazgató
	Hátrányos helyzetű gyermekek jelenléte az óvodai nevelésben	Korai óvodai fejlesztés foglalkozásokba való bevonásuk Partnerek: óvónők, speciális szakemberek Felelős: Polgármester, óvodavezető
	Drogok, élvezeti cikkek, bűncselekmények megjelenésének	Drogprevenációs előadások. Bűncselekményekről felvilágosítás

	megelőzése	Partnerek: Rendőrség, speciális szakemberek Felelős: Polgármester
Idősek	Elmagányosodás	Házigondozás, programok szervezése Partnerek: Szociális szféra Felelős: Polgármester
	Szabadidő hasznos eltöltése	Az igények felmérését követően hasznos, egészségmegőrzéssel, kreatív és kulturális foglalkozások szervezése Partnerek: szabadidő szervező szakemberek Felelős: Polgármester
Nők	Munkanélküli nők száma magas	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről Partnerek: Munkaügyi Központ Felelős: Polgármester
	Közösségi életben való részvétel erősítése	A közösségi életbe történő bevonás, önkéntes munkába történő bevonás, partnerség és támogató közösségi szolgálat létrehozása, programok, tanácsadás Partnerek: Védőnők, szakemberek Felelős: Polgármester
Fogyatékkal élők	Közüntézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott	pályázati források keresése Partnerek: vállalkozók, egyház, civil szféra, alapítványok Felelős: Polgármester

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők készségeik segítségével ki tudjanak törni a jelenlegi helyzetükből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szabadidejének hasznos eltöltésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek elmagányosodásának elkerülésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az elszigeteltség megszüntetését, valamint a helyi közéletben történő aktív részvételüket.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására, továbbá kiemelt terület munkavállalásuk elősegítése, új ismeretek elsajátítása.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Cím:	Közfoglalkoztatás szervezése, tovább folytatása.
Leírás:	A településen élő aktív korúak körében (3.2.1. táblázat) 18%-os a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődlegesen munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2015. 06. 15. (hétfő)
Megjegyzések:	Kockázatok: stagnál, vagy nő a munkanélküliségi ráta, pályázatok hiánya, nem nyer pályázatot az Önkormányzat, az érintett nem vesz részt a közfoglalkoztatásban. Csökkenésük eszközei: az érintett meggyőzése a közfoglalkoztatásban való részvételről, további pályázatok felkutatása.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: 2 év múlva 18%-ból, 16% legyen, Középtávú: 5 év múlva még nagyobb csökkenés, Hosszú távú: 10 év múlva még nagyon csökkenés. Munkahelyteremtés, meglévő munkahelyek megtartása.
Az intézkedés tartalma:	Helyi adottságok feltérképezése, pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, új munkahelyek létrehozása és megtartása.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés, TeIR KSH Csökken a munkanélküliek száma, munkahelyek létrejötte, alacsony lesz a munkanélküliségi ráta, nő a foglalkoztatás.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pályázati pénz támogatás Technikai háttér szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható.

Cím:	Eladósodottság csökkentése a mélyszegénységben élőknel
Leírás:	Munkanélküliség vagy tartós munkanélküliség miatt nőtt az eladósodottak száma a településen.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2014. 12. 31. (szerda)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A támogatások, segélyek segítségével csökkenjen az eladósodottak száma.
Az intézkedés tartalma:	Lakásfenntartási támogatás és egyéb segélyezések körének bővítése, akár pályázatok útján is.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Teir Ksh Önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pénzügyi forrás Pályázati források
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon csökken a településen az eladósodottak száma.

Cím:	Drogfogyasztás felbukkanásának és a fiatalkori bűnelkövetések megelőzése.
Leírás:	Célunk, hogy településünkön ne forduljon elő a fiatalok körében drogfogyasztás, illetve bűnelkövetés.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2015. 06. 30. (kedd)
Megjegyzések:	Arra törekszünk, hogy a fiatalokat ráébresszük a drogfogyasztás és bűnelkövetés helytelenségére, következményeire.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Arra törekszünk, hogy egyetlen gyermek sem forduljon droghoz és élvezeti szerekhez községünkben. Emellett pedig ne forduljon elő településünkön fiatalok által elkövetett bűncselekmény.
Az intézkedés tartalma:	Drogprevenációs előadások. Bűncselekményekről felvilágosítás.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Önkormányzati adatok.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Terembérlet, technikai feltételek, szakemberek felkérése.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon hasznos lehet, mert megszűnnének községünkben a bűncselekmények, javulna a lakosság biztonságérzete.

Cím:	Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte
Leírás:	A különös figyelmet igénylő gyerekek nem megfelelő ellátása.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2016. 12. 31. (szombat)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A gyerekek megkapják a nekik járó felzárkóztatást.
Az intézkedés tartalma:	Speciális felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások tartása. Megfelelő fejlesztéshez való hozzájutás.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Teir Ksh Intézményi adatok Önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Technikai erőforrás Szakemberek
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon ezek a gyerekek is jó eséllyel indulhatnak a középfokú oktatásba.

Cím:	Hátrányos helyzetű gyerekek az óvodai nevelésben
Leírás:	Hátrányos helyzetű gyerekek jelenléte az óvodai nevelésben
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2016. 06. 15. (szerda)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Csökkenjen a hátrányos helyzetű gyerekek száma az óvodában
Az intézkedés tartalma:	Korai fejlesztés, foglalkozásba való bevonás.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Intézményi adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Szakemberek Technikai feltételek Pénzügyi erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon csökken a hátrányos helyzetű gyerekek száma.

Cím:	Nők elszigetelődésének, háttérbe szorulásának megelőzése.
Leírás:	Fontos, hogy településünkön a nők ne szigetelődjenek el, ne szorítsák háttérbe saját érdekeiket.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán -2015. 06. 30. (kedd)
Megjegyzések:	Szeretnénk bevonni az érintett nőket a közösségi életbe, hiszen nem szabad azt érezniük, hogy feleslegesek.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	III. A nők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Célunk, hogy azz érintett nők részt vegyenek a falu életében, rendezvényeken, esetleg önkéntes munkában, és érezzék, hogy fontos tagjai a közösségnek.
Az intézkedés tartalma:	A közösségi életbe történő bevonás, önkéntes munkába történő bevonás.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	humán erőforrások mozgósítása, technikai feltételek, szakemberek bevonása.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon eredményes lehet, mert az érintett nők érezhetik, hogy szükség van rájuk, ezáltal a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak ismét.

Cím:	Nők számának emelkedése a munkaerőpiacon
Leírás:	Magas a nők száma a munkanélküliek körében.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2016. 06. 15. (szerda)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	III. A nők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Csökkenjen a munkanélküli nők száma.
Az intézkedés tartalma:	Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Teir Ksh Önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pályázati források Pénzügyi források Humán erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon csökkenthető a munkanélküli nők aránya, ha a képzési programok folyamatosak.

Cím:	Az idősek elmagányosodása
Leírás:	Az időskor vele járója, hogy nehezebben mozdulnak ki, nem vonódnak be a közösségi programokba.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán- 2018. 06. 30. (szombat)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	IV. Az idősek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Célunk, hogy településünk idős lakosait be tudjuk vonni különféle programokba, a házi gondozással csökkentjük elmagányosodásukat.
Az intézkedés tartalma:	Házigondozás, programok szervezése.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	technikai feltételek, teremlélet, szakemberek bevonása.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon hasznos lehet, mert ezáltal megelőzhető lenne az idősek körében felmerülő elmagányosodás.

Cím:	Szabadidő hasznos eltöltése az idősek körében
Leírás:	Az idősek körében népszerűvé tegyük a szabadidő hasznos eltöltésére tervezett programokat.
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2015. 06. 15. (hétfő)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	IV. Az idősek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Minél több idős korú lakost sikerüljön bevonni a programokba, ezáltal hasznosan tudják közösségben eltölteni szabadidejüket.
Az intézkedés tartalma:	Az igények felmérését követően hasznos egészségmegőrző, kreatív és kulturális programok szervezése
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Önkormányzati adatok
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pénzügyi források Szakemberek Pályázati források
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon az idősek bevonódnak a közösségi programokba.

Cím:	Akadálymentesítés
Leírás:	Közintézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott
Felelős és határidő:	Farmosi Zoltán - 2018. 06. 30. (szombat)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester
Kategória:	V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A település minél nagyobb területének akadálymentesítése, hogy a fogyatékkal élők is egyenrangúan el tudjanak érni mindenhová, ne legyen számukra akadály.
Az intézkedés tartalma:	Akadálymentesítése a közintézményeknek, közterületeknek, járdáknak, parkoknak.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok TeIR KSH
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Pénzügyi forrás Pályázati források
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Hosszú távon fontos lehet, mert a fogyatékkal élők is a társadalom hasznos tagjainak érezhetik magukat.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás szervezése, tovább folytatása.	A településen élő aktív korúak körében (3.2.1. táblázat) 18%-os a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődlegesen munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket.	Rövidtávú: 2 év múlva 18%-ból, 16% legyen, Középtávú: 5 év múlva még nagyobb csökkenés, Hosszú távú: 10 év múlva még nagyon csökkenés. Munkahelyteremtés, meglévő munkahelyek megtartása.		Helyi adottságok feltérképezése, pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, új munkahelyek létrehozása és megtartása.	Polgármester	2015.06.15.	önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés, TeIR KSH Csökken a munkanélküliek száma, munkahelyek létrejötte, alacsony lesz a munkanélküliségi ráta, nő a foglalkoztatás.	Pályázati pénz támogatás Technikai háttér szakemberek megléte	Működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható.
2	Eladósodottság csökkentése a mélyszegénységben élőknel	Munkanélküliség vagy tartós munkanélküliség miatt nőtt az eladósodottak száma a településen	A támogatások, segélyek segítségével csökkenjen az eladósodottak száma		Lakásfenntartási támogatás és egyéb segélyezések körének bővítése, akár pályázatok útján is.	Polgármester	2014.12.31.	Teir Ksh Önkormányzati adatok	Pénzügyi forrás Pályázati források	Hosszú távon csökken a településen az eladósodottak száma.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Drogfogyasztás felbukkanásának és a fiatalkori bűnelkövetések megelőzése	Célunk, hogy településünkön ne forduljon elő a fiatalok körében drogfogyasztás, illetve bűnelkövetés.	Arra törekszünk, hogy egyetlen gyermek sem forduljon droghoz és élvezeti szerekhez községünkben. Emellett pedig ne forduljon elő településünkön fiatalok által elkövetett bűncselekmény.		Drogprevenációs előadások. Bűncselekményekről felvilágosítás	Polgármester	2015.06.30.	Önkormányzati adatok.	Terembérlet, technikai feltételek, szakemberek felkérése	Hosszú távon hasznos lehet, mert megszűnének községünkben a bűncselekmények, javulna a lakosság biztonságérzete.
2	Különös figyelmet igénylő gyermekek jelenléte	A különös figyelmet igénylő gyerekek nem megfelelő ellátása.	A gyerekek megkapják a nekik járó felzárkóztatást.		Speciális felzárkóztató, gyógypedagógiai foglalkozások tartása. Megfelelő fejlesztéshez való hozzájutás.	Polgármester	2016.12.31.	Teir Ksh Intézményi adatok Önkormányzati adatok	Technikai erőforrás Szakemberek	Hosszú távon ezek a gyerekek is jó eséllyel indulhatnak a középfokú oktatásba.
3	Hátrányos helyzetű	Hátrányos helyzetű	Csökkenjen a hátrányos		Korai fejlesztés,	Polgármester	2016.06.15.	Intézményi adatok	Szakemberek	Hosszú távon

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	gyerekek az óvodai nevelésben	gyerekek jelenléte az óvodai nevelésben	helyzetű gyerekek száma az óvodában		foglalkozásba való bevonás.				Technikai feltételek Pénzügyi erőforrás	csökken a hátrányos helyzetű gyerekek száma.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők elszigetelődésének, háttérbe szorulásának megelőzése.	Fontos, hogy településünkön a nők ne szigetelődjenek el, ne szorítsák háttérbe saját érdekeiket.	Célunk, hogy azz érintett nők részt vegyenek a falu életében, rendezvényeken, esetleg önkéntes munkában, és érezzék, hogy fontos tagjai a közösségnek.		A közösségi életbe történő bevonás, önkéntes munkába történő bevonás.	Polgármester	2015.06.30.	önkormányzati adatok	humán erőforrások mozgósítása, technikai feltételek, szakemberek bevonása.	Hosszú távon eredményes lehet, mert az érintett nők érezhetik, hogy szükség van rájuk, ezáltal a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak ismét.
2	Nők számának emelkedése a munkaerőpiacon	Magas a nők száma a munkanélküliek körében.	Csökkenjen a munkanélküli nők száma.		Képzési programok körének szélesítése, tájékoztatás a lehetőségekről	Polgármester	2016.06.16.	Teir Ksh Önkormányzati adatok	Pályázati források Pénzügyi források Humán erőforrás	Hosszú távon csökkenthető a munkanélküli nők aránya, ha a képzési programok folyamatosak.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az idősek elmagányosodása	Az időskor vele járója, hogy nehezebben mozdulnak ki, nem vonódnak be a közösségi programokba.	Célunk, hogy településünk idős lakosait be tudjuk vonni különféle programokba, a házi gondozással csökkentjük elmagányosodásukat.		Házigondozás, programok szervezése.	Polgármester	2018.06.30.	önkormányzati adatok	technikai feltételek, terembérlet, szakemberek bevonása.	Hosszú távon hasznos lehet, mert ezáltal megelőzhető lenne az idősek körében felmerülő elmagányosodás.
2	Szabadidő hasznos eltöltése az idősek körében	Az idősek körében népszerűvé tegyük a szabadidő hasznos eltöltésére tervezett programokat.	Minél több idős korú lakost sikerüljön bevonni a programokba, ezáltal hasznosan tudják közösségben eltölteni szabadidejüket.		Az igények felmérését követően hasznos egészségmegőrző, kreatív és kulturális programok szervezése	Polgármester	2015.06.15.	Önkormányzati adatok	Pénzügyi források Szakemberek Pályázati források	Hosszú távon az idősek bevonódnak a közösségi programokba.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés	Közüntézmények, közterületek, járdák, parkok akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott	A település minél nagyobb területének akadálymentesítése, hogy a fogyatékkal élők is egyenrangúan el tudjanak élni mindenhová, ne legyen		Akadálymentesítése a közintézményeknek, közterületeknek, járdáknak, parkoknak.	Polgármester	2018.06.30.	önkormányzati adatok TeIR KSH	Pénzügyi forrás Pályázati források	Hosszú távon fontos lehet, mert a fogyatékkal élők is a társadalom hasznos tagjainak érezhetik magukat.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			számukra akadály.							

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

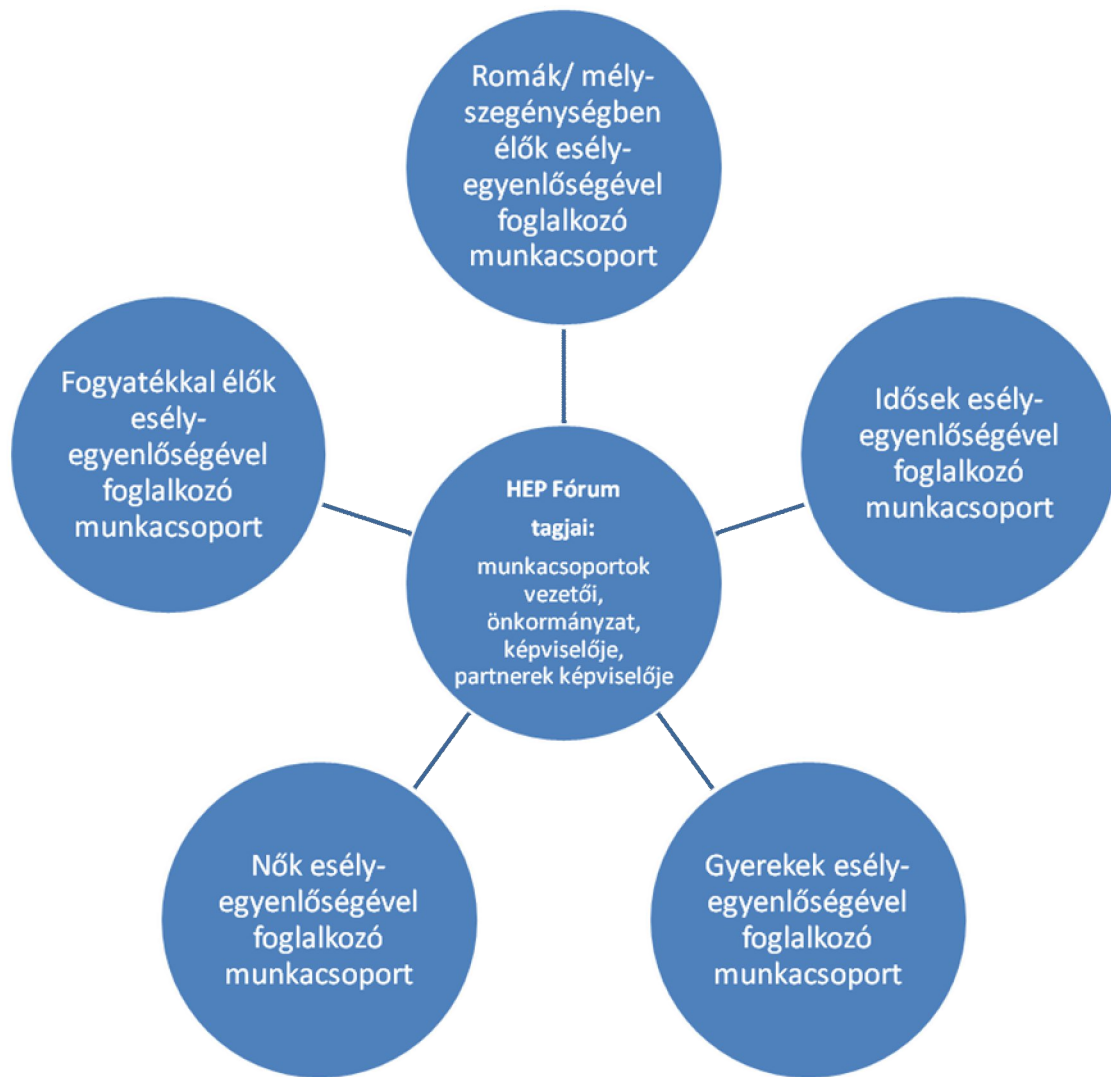
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Bükkzsérc Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Bükkzsérc Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 4/2013.(X.3) Kt számú határozatával elfogadta.

Bükkzsérc, 2013. 10. 3.

Melléletek:

--

Dátum

Bükkzsérc 2013. 10. 3.

[Handwritten signature]
Aláírás

A Bükkzsérc Község. Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségi előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) 31. §- a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (a továbbiakban HEP). Az Evktv. 31 § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

Az Ebktv. 31 § (4) bekezdése alapján : „A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Bükkzsérc Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 41/2013. (X. 3.) határozatával fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot. A felülvizsgálat során áttekintésre kell, hogy kerüljenek azok az intézkedések, amelyeket az elmúlt két évben terveztek megvalósítani, továbbá mód van még megvalósításra váró intézkedések pontosítására, ütemezésére.

Az Ebktv. értelmében a felülvizsgálatot megelőzi a HEP áttekintése, amelynek kimenete kétféle lehet:

- 1) Az áttekintést követően arra a következtetésre jut az önkormányzat, hogy felülvizsgálat nem szükséges. Ebben az esetben a képviselő testületnek szükséges arról határoznia, hogy az Ebktv-ben foglaltaknak megfelelően, a HEP kétévente előírt áttekintésének eleget tett, a HEP-et változatlan formában elfogadta. A képviselő testület határozatát fel kell tölteni a HEP-ek elkészítésének és felülvizsgálatát nyomon követésének támogatására létrehozott szoftver (hep.ttki.hu) dokumentumai közé, ahogyan az a nyilatkozatot is, amely arra vonatkozik, hogy felülvizsgálat nem történt.
- 2) A HEP áttekintését követően döntés születik a felülvizsgálatról. Ez esetben össze kell hívni a HEP fórumot, amelyben a képviselő-testület javaslata alapján kidolgozásra kerül a HEP módosítása.

2013. július 1-jétől minden hazai, EU társfinanszírozású, vagy egyéb, pályázat útján elnyerhető forrásból úgy juthat hozzá a település, ha rendelkezik a testület által elfogadott HEP-pel, továbbá be tudja mutatni az abban tervezett intézkedések és pályázni kívánt fejlesztés közötti összhangot is.

Bükkzsérc Község Önkormányzat HEP Intézkedési Tervében kitűzött célok.

- 1) Hátrányos helyzetű csoportok tekintetében a
 - munkanélküliség csökkentése
 - egészségügyi problémák kiszűrése
- 2) Gyermekes esélyegyenlősége tekintetében

- szabadidős programok szervezése, játszótér létesítése
 - egyik gyerek sem forduljon droghoz, élvezeti szerekhez
- 3) A nők esélyegyenlősége tekintetében a
- a nők segítése a munkához jutásban
- 4) Az idősek esélyegyenlősége tekintetében
- az idősebbek elmagányosodásának kezelése
 - a közbiztonság megőrzése
 -
- 5) A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
- akadálymentesség széleskörű biztosítása.

Az Intézkedési Tervben meghatározott célok határideje 2018. június 30. , azonban a kitűzött célok folyamatosan teljesülnek.

A munkanélküliség csökkentése érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk a munkaügyi központtal. Bekapcsolódtunk a közfoglalkoztatásba a START program keretében, lehetőség nyílt átképzésre. A szociálisan rászorulókat támogatása folyamatos. Szabadidő parkot alakítottunk ki. Megújult az orvosi rendelő és az egészségház, a Községháza és a Művelődési Ház, melynek az akadálymentesítése megoldódott. A község több utcája felújításra került. A közbiztonság megőrzésében nagy szerepe van a segítő Polgárőr egyesületnek. Szabadidős programok szervezése folyamatosan történik, szervezésükben nagy szerepet játszanak a helyi civilszervezetek.

Fentiek alapján látható, hogy az Intézkedési Tervben kitűzött célokat folyamatosan végrehajtjuk, ezért nem javaslom a HEP módosítását. Amennyiben egy későbbi pályázati kiírás vonatkozásában szükségessé válik a HEP módosítása, azt bármikor napirendre tűzhetjük.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, illetve a határozati javaslat elfogadására.

Bükkzsérc, 2015. december 7.

Vasas Csaba sk.
polgármester

Kivonat a Képviselő-testület 2015. december 17-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből

138/2015.(XII.17.) számú Kt. határozati javaslat

Tárgy: Bükkzsérc Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

Bükkzsérc Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a polgármester előterjesztését és megállapította, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvény előírásának megfelelően Bükkzsérc Község Önkormányzata 2013-2018 évekre készített Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2 évente előírt felülvizsgálatának eleget tett, s azt a változtatott jogszabályi megfelelésekkel együtt **elfogadja**. Szükség esetén 2016-ban a HEP újra felülvizsgálatra kerül.

Határidő: 2017. november 25.

Felelős: Vasas Csaba polgármester
Farmosi Zoltán jegyző

Bükkzsérc Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2015. december 17-én tartott üléséről

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

138/2015. (XII.17.) Kt. határozat

Tárgy: Bükkzsérc Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

Bükkzsérc Község Önkormányzatának képviselő-testülete megtárgyalta a polgármester előterjesztését és megállapította, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény előírásának megfelelően Bükkzsérc Község Önkormányzata 2013-2018 évekre készített Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2 évente előírt felülvizsgálatának eleget tett, s azt a változtatott jogszabályi megfelelésekkel együtt **elfogadja.**

Szükség esetén 2016-ban a HEP újra felülvizsgálatra kerül.

Határidő: 2017. november 25.

Felelős: Vasas Csaba polgármester
Farmosi Zoltán jegyző

K.m.f.

*Vasas Csaba sk.
polgármester*

*Farmosi Zoltán sk.
jegyző*

A kivonat hiteles:

Bükkzsérc, 2015.12.17.

Kormos-Csörsz Melinda
Kormos-Csörsz Melinda
pénzügyi előadó